

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos *weekend*

Piątek

15 maja 2026

nr 36 (LXXXI)

cena: 22 Kč

WIADOMOŚCI
**RADOŚĆ
ZE WSPÓLNOTY**
STR. 2-3

REGION
**NIEDOCENIONY
PAN DYREKTOR**
STR. 4

REPORTAŻ
**SPACER
PO ŁAZACH**
STR. 8-9

Wiemy, gdzie będzie zmiana wójta

WYDARZENIE: Dla jednych to będzie tylko koniec kadencji, dla innych pożegnanie z urzędem gminnym. Zapytaliśmy zaolziańskich samorządowców deklarujących polską narodowość, czy będą kandydować w jesiennych wyborach komunalnych. Odbędą się one 9-10 października br.

Beata Schönwald

Moje nazwisko nie pojawia się na listach wyborczych. Uważam, że dla wójta trzy kadencje to absolutne maksimum. Wójt musi pracować na 200 proc., a ja na chwilę obecną tak oceniam sytuację, że na więcej niż na 100 proc. nie potrafiłbym pracować. Dla wójta to byłoby stanowczo za mało – stwierdził wójt Bystrzycy Roman Wróbel. Jesienią minie 12 lat, odkąd stanął na czele gminy. Wcześniej, przez 8 lat był zastępcą.

Po trzech kadencjach spędzonych na stanowisku wójta żegna się z polityką komunalną również wójt Olbrachcic Henryk Feber. W samorządzie gminnym zasiadał od 1994 roku. – Myślę, że zrobiłem to, co miałem do zrobienia, a teraz przekazuję pałeczkę młodszemu ode mnie. Na emeryturę odchodzę ze spokojem i czystym sumieniem – powiedział, dodając, że w zbliżających się wyborach nie tylko zabraknie jego nazwiska, ale także listy wyborczej, stowarzyszenia, z ramienia którego kandydował. Zostanie ono bowiem rozwiązane.

Odpocząć od obowiązków wójta chce też Ewa Kawulokowa z Mili-kowa. Uważa, że ma już na to swój wiek. Gminę prowadziła przez jedenaście lat. Pomimo to nie wyklucza, że wystartuje jeszcze w wyborach, by zdobyć mandat szeregowej radnej.

Z polityki lokalnej wycofuje się także Mirosław Jaworek. Przez dwie kadencje był wójtem Trzecieży, a przez ostatnią zastępcą. – Obecnie większość czasu spędzam w Trzanicach, gdzie opiekuję się chorą mamą. Poza tym przez dziesięć dni w tygodniu jestem na Słowacji, skąd

• Roman Wróbel nie będzie kandydował. – Wójt musi pracować na 200 proc., a ja na chwilę obecną tak oceniam sytuację, że na więcej niż na 100 proc. nie potrafiłbym pracować – tłumaczy obecny wójt Bystrzycy. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

pochodzi z kolei moja żona. Choć trochę żał odchodzić, to myślę, że w tej sytuacji nie byłoby w porządku, gdybym kandydował. Pomagam jednak wójtowi w przygotowaniu listy wyborczej, by nasze ugrupowanie mogło kontynuować rozpoczętą pracę – poinformował.

Z innymi nieco ambicjami niż cztery lata temu przystępuje do tegorocznych wyborów komunalnych Bogusław Niemiec. Wiceprezydentem Hawierzowa jest drugą kadencję, a od ub. jesieni zasiada również w czeskim parlamencie. W wyborach samorządowych będzie co prawda startować, jednak już nie z pozycji lidera. – Koledzy z koalicji przekonywali mnie, że- bym został jedynką na liście, ale

nie zgodziłem się na to, bo mogłoby to zostać odebrane jako sygnał, że chcę kumulować mandat posła z mandatem wiceprezydenta. Ponieważ nadal chciałbym pracować na rzecz rozwoju Hawierzowa, potrafię sobie wyobrazić, że byłbym czynny we władzach miasta np. na zasadzie nieetatowego członka zarządu, a ktoś inny z naszej listy byłby prezydentem lub wiceprezydentem miasta w pełnym wymiarze godzin. Zobaczymy jednak, jak zagłosuje elektorat i co przyniosą powyborcze rozmowy – powiedział.

Wicewójtowi Stonawy Andrzejowi Feberowi jesienią wygaśnie mandat senatora w czeskim parlamencie. Ze względu na wiek i plany rodzinne nie będzie już go bronić. – Moje wy-

jazdy do Pragi się zakończą. Nato-miałby jeśli chodzi o gminę, to bardzo chętnie popracowałbym jeszcze w samorządzie Stonawy. Moje nazwisko na pewno pojawi się więc na liście. Zobaczymy, co powiedzą na to wyborcy. Na tej podstawie będę podejmować kolejne decyzje – podkreślił senator dwu kadencji oraz wójt wioski w latach 1990-2022.

Po dwóch kadencjach pracy we władzach miasta wiceprezydent Karwiny Andrzej Bizoń nie zamierza opuszczać ratusza. Nie będzie już jednak startować z listy ČSSD, ale z ramienia nowego ugrupowania, którego nazwa właśnie powstaje.

Ciąg dalszy na str. 2

Polacy w rządowej radzie w Pradze

Andrzej Niedoba z ramienia PZKO i Józef Szymeczek reprezentujący Kongres Polaków w RC wzięli udział w pierwszych obradach Rady Rządu Ds. Mniejszości Narodowych, jaka w odnowionym składzie zebrała się we wtorkowe popołudnie w Akademii Straki w Pradze, siedzibie czeskiego rządu.

– Rada zawsze porusza aktualne sprawy. W tym wypadku była mowa o raportach, jakie są tworzone dla Rady Europy i innych instytucji europejskich m.in. o przestrzeganiu konwencji i dokumentu o ochronie języków regionalnych i mniejszościowych – wyjaśnia Józef Szymeczek, przedstawiciel, który w tej radzie zastąpił Dariusza Brannego (decyzja o tej zmianie została podjęta końcem ubiegłego roku na spotkaniu Rady Przedstawicieli).

Kolejnym punktem posiedzenia rządowej rady ds. mniejszości narodowych była kwestia przyszłości programów i audycji mniejszościowych w Czeskiej Telewizji i Czeskim Radiu.

– Polska mniejszość jest w tej kwestii mocno do przodu przed innymi mniejszościami, dlatego trzeba zadbać, żeby te uzyskane prawa nie zostały w jakiś sposób ograniczone – uważa Józef Szymeczek. To ważne w kontekście proponowanych zmian w finansowaniu mediów publicznych w Czechach.

Kolejne spotkanie rady odbędzie się po wakacjach. (klm)

REKLAMA

sport vitality

**Letnie obozy
jeździeckie**
dla dzieci od 8 lat

Wykorzystaj
swój BENE-fit!

E-aplikacja na
www.sportvitality.cz
+420 601 276 193

CYTAT NA DZIŚ

Olga Tokarczuk
polska noblistka w dziedzinie literatury,
na kongresie Impact w Poznaniu

...
**To paradoks, że w tym
skomplikowanym,
wielowarstwowym świecie chcemy
coraz prostszych opowieści o nim,
coraz bardziej jednowymiarowych**

Wiemy, gdzie będzie zmiana wójta

Dokończenie ze str. 1

Oreelekcję będą walczyć również wójtowie Nawisia i Koszarzysek, Marian Waszut i Janusz Klimek, oraz zastępca wójta Wędryni Ivo Goryl. – Dużo pomysłów jest w toku realizacji i chciałbym doprowadzić je do końca. Nie chcę odchodzić od rozpoczętej pracy – przekonywał Marian Waszut, wymieniając m.in. budowę chodnika do Jasienia czy rozbudowę kompleksu kulturalno-sportowego. Funkcję

wójta wykonuje dopiero pierwszą kadencję. Wcześniej przez cztery lata był zastępcą. Chęć kontynuowania rozpoczętych inwestycji podał jako powód ubiegania się o mandat wójta również Janusz Klimek. Jak zaznaczył, na ich realizację potrzeba jeszcze co najmniej jednej kadencji.

– To była moja pierwsza kadencja na stanowisku zastępcy wójta Wędryni. Chociaż każdy startujemy z innej listy, naszą współpracę chcielibyśmy kontynuować z wójtem również po wyborach – przyznał z kolei Ivo Goryl. **(sch)**

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zakaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickacentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

REKLAMA

Cukiernia&Piekarnia
Wisłanka
Malinka 41C,
43-460 Wista

Kotocze wiślańskie • Keto pieczywo
Wyroby cukiernicze • Torty
Paczki prezentowe/Weselowe
Stodki catering • Dostawa do domu
Sklep online

Tradycyjny smak i receptura z party beskidów

+48 531 820 000
+48 338 555 646
zamowienia@wislanka.pl

DOWOZIMY DO JABŁONKOWA! SZCZEGÓŁY USTĄPIĄ NIE PRZYBYWUJĄC

DZIŚ...

15
maja 2026

Imieniny obchodzą:
Zofia, Nadzieja, Izydor
Wschód słońca: 4.40
Zachód słońca: 20.23
Do końca roku: 230 dni
(Nie)typowe święta:
Święto Polskiej
Muzyki i Plastyki,
Dzień Niezapominajki
Przysławie:
Na świętą Zofię, deszcz
po polach bije"

JUTRO...

16
maja 2026

Imieniny obchodzą:
Andrzej, Szymon
Wschód słońca: 4.39
Zachód słońca: 20.25
Do końca roku: 229 dni
(Nie)typowe święta:
Święto Straży Granicznej,
Międzynarodowy
Dzień Whisky
Przysławie:
„Kiedy w maju wiatr
z północy, ma się u nas
zimno w nocy"

POJUTRZE...

17
maja 2026

Imieniny obchodzą:
Sławomir, Weronika
Wschód słońca: 4.37
Zachód słońca: 20.29
Do końca roku: 228 dni
(Nie)typowe święta:
Światowy Dzień Środków
Masowego Przekazu
Przysławie:
„Gdy na Wniebowstąpienie
słota, w jesieni będzie
dużo błota"

POGODA

piątek

dzień: 14 do 16°C
noc: 11 do 9°C
wiatr: 5-7 m/s

sobota

dzień: 9 do 11°C
noc: 11 do 9°C
wiatr: 3-5 m/s

niedziela

dzień: 8 do 10°C
noc: 10 do 8°C
wiatr: 2-4 m/s

Radość ze wspólnoty

Przedstawiciele największych polskich organizacji działających na Zaolziu, członkowie brneńskiego Polonusa, samorządowcy i politycy z obu stron granic wzięli udział we wtorkowym spotkaniu z okazji 3 Maja w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Uroczystości nie zmać padający deszcz. Gospodarzem wydarzenia była Anna Olszewska, konsul generalna RP w Ostrawie.

Tomasz Wolff

• Anna Olszewska, konsul generalna RP w Ostrawie, w ogrodach polskiej placówki dyplomatycznej. Fot. TOMASZ WOLFF

Uchwalona 3 maja 1791 roku konstytucja była pierwszym takim dokumentem w Europie i drugim na świecie. Wspomniała o tym w przemówieniu Anna Olszewska. – Została uchwalona w poczuciu zbiorowego obowiązku, w

chwili zagrożenia bytu państwowego, na 123 lata była wzorcem najważniejszej regulacji państwowej, dającej podstawy do budowania silnego i nowoczesnego państwa – mówiła konsul generalna RP w

Duże zmiany w Skrzeczoniu

Zul 1 Maja, głównej arterii Skrzeczonia i zarazem jednej z najbardziej ruchliwych dróg w Boguminie, znikają stare słupy oświetleniowe i energochłonne lampy. W ich miejsce montowane są nowoczesne oprawy LED. W ramach modernizacji na ul. 1 Maja wymienianych jest 26 słupów wraz z oświetleniem obu rond. Co ciekawe, nowych opraw LED będzie nawet więcej niż samych słupów. Na niektórych zostaną

bowiem zamontowane po dwie lampy, a ulicę łącznie oświetli trzydzieści pięć opraw. Ich rozmieszczenie zostało określone na podstawie obliczeń wykonanych przez specjalistyczną firmę, a przy pomocy symulacji komputerowej przanalizowano natężenie oświetlenia, odległości między poszczególnymi punktami i bezpieczeństwo ruchu.

Wymiana oświetlenia odbywa się etapami i wymaga krótkotrwałych

Ostrawie. Jak przekonywała, uroczystość to najlepsza okazja do zmanifestowania naszej radości, polskich osiągnięć, naszej wspólnoty i przede wszystkim naszej wolności, za którą wiele pokoleń tak bardzo tęskniło. To także cudowny dzień na podziękowania, wszystkim gościom, którzy przybyli na nasze święto. Cieszymy się wspólnie z tego, że możemy coś razem robić. Dla siebie, naszej tożsamości, dla Polski – dodała Anna Olszewska.

Pochodząca z Chorzowa senator Halina Bieda, która zasiada w Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, mówiła także o nowej polskiej ustawie zasadniczej. – Już w przyszłym roku będziemy świętować 30-lecie od uchwalenia konstytucji po 1989 roku, więc na pewno będzie kolejną okazją do świętowania – mówiła senator, która jednocześnie podziękowała władzom konsulatu za coroczną możliwość spotkania się w polsko-czeskim gronie. Na swoim profilu na Facebooku napisała krótko: „Ciepłe pozdrowienia z deszczowej Ostrawy. Dziś w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie radośnie świętowaliśmy 235. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja”.

O nazwie kładki, która połączyła czeski i polski brzeg Olzy, zdecydowało około 30 tysięcy osób. Pomyślnie na jej nazwę było mnóstwo, a wybór pięciu finałowych nie był łatwy. Ostatecznie finałową piątkę tworzyły nazwy Kładka Nadziei, Kładka Sąsiedzka, Kładka Olzianka, Kładka bez Granic oraz Kładka nad Olzą. Najwięcej, bo 62,9 proc. głosów, zdobyła Kładka Sąsiedzka zaproponowana przez Martinę Pušową.

– Kładka ma znaczenie praktyczne dla pieszych i rowerzystów, ale jest także symbolem dobrych relacji sąsiedzkich między Republiką Czeską a Polską – powiedział Andrzej Bizoń, zastępca prezydenta Karwiny. – Duże zainteresowanie wyborem nazwy pokazuje również, że ludziom zależy na tym miejscu – zauważył.

Grzegorz Sikorski, wójt gminy Hażlach, nie krył satysfakcji, że wspólny polsko-czeski projekt

W Łakach jest Kładka Sąsiedzka

• Autorce zwycięskiej nazwy Martinie Pušowej gratulowali Andrzej Bizoń (z prawej), zastępca prezydenta Karwiny i Grzegorz Sikorski, wójt gminy Hażlach. Fot. UM Karwina

Kładka łącząca karwińskie Łąki z Pogwizdowem oficjalnie ma swoją nazwę – Kładka Sąsiedzka. Tak zdecydowali mieszkańcy z obu stron Olzy, którzy głosowali na pięć finałowych propozycji. Oficjalne otwarcie kładki 6 czerwca.

O nazwie kładki, która połączyła czeski i polski brzeg Olzy, zdecydowało około 30 tysięcy osób. Pomyślnie na jej nazwę było mnóstwo, a wybór pięciu finałowych nie był łatwy. Ostatecznie finałową piątkę tworzyły nazwy Kładka Nadziei, Kładka Sąsiedzka, Kładka Olzianka, Kładka bez Granic oraz Kładka nad Olzą. Najwięcej, bo 62,9 proc. głosów, zdobyła Kładka Sąsiedzka zaproponowana przez Martinę Pušową.

– Kładka ma znaczenie praktyczne dla pieszych i rowerzystów, ale jest także symbolem dobrych relacji sąsiedzkich między Republiką Czeską a Polską – powiedział Andrzej Bizoń, zastępca prezydenta Karwiny. – Duże zainteresowanie wyborem nazwy pokazuje również, że ludziom zależy na tym miejscu – zauważył.

Grzegorz Sikorski, wójt gminy Hażlach, nie krył satysfakcji, że wspólny polsko-czeski projekt

otrzymał nazwę, która niesie pozytywne emocje i ideę sąsiedztwa.

– Wierzę, że kładka będzie dobrze służyła mieszkańcom i przyczyni się do dalszego łączenia naszych gmin – zaznaczył. Przy okazji podzielił się historią, jaką usłyszał od jednej z mieszkanki Pogwizdowa, której babcia pochodziła z Łąk. Dzięki tej kładce jej dziadek wykarcił siedmioosobową rodzinę. Codziennie przechodził przez starą kładkę do pracy w kopalni. Grzegorz Sikorski ocenił, że dla tych ludzi granica była, ale dla nich nie miała znaczenia. Dzięki tej kładce wychowali rodzinę. Po prostu żyli.

– Słuchając tej historii, pomyślałem jedno: my dziś w tym samym miejscu piszemy jej dalszy ciąg. Budujemy nową kładkę. Jak zmienić nasze codzienne życie? Ilu ludzi połączy? Ile nowych historii tu powstanie? – zastanawiał się wójt Hażlach.

W rozmowie z „Głosem” zapowiedział, że trwające po polskiej stronie prace związane z połączeniem drogi z Kładką Sąsiedzką idą zgodnie z planem. Budowalnicy zdążą na czas, czyli do soboty 6 czerwca. Wówczas o 14.00 zaplanowano oficjalne otwarcie kładki. **(klm)**

Polskie książki w Pradze

Nowości z polskich wydawnictw, a także najnowsze szacilańskie publikacje znajdują się na rynku od stycznia do maja bieżącego roku – wyjaśnia Roman Wirth.

W tym roku na stoisku znajdują się m.in. „Przemienienie” i „Null” Szczepana Twardocha, napisana przez Aleksandrę Gąsowską „Starsza siostra. Biografia Ireny Gombrowicz”, „Gołoborze” Macieja Siembiedy, czy książki poświęcone Józefowi Czap-skiemu i Andrzejowi Wajdzie, którzy w Polsce są patronami 2026 roku.

Nie lada gratką dla kupujących jest możliwość nabycia książek podpisanych przez autorów – na stoisku Księgarni u Wirthów będzie można kupić „Bliźny. Krajobrazy po przemysle” z autografem Marty Tomczok oraz książki podpisane przez polskiego ilustratora Daniela de La-toura. Przedpremierowo w Pradze zostanie zaprezentowana najnowsza książka Agaty Romanuk z cyklu o przygodach Kociej Szajki – „Kocia Szajka i pożar na zamku”.

Do Pragi Roman Wirth zabrał również książki z Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie oraz – po raz pierwszy – książki z Instytutu Polonika, który jest znany na Zaolziu ze współpracy ze Stowarzyszeniem Olza Pro, a z którym

księgarnia z Czeskiego Cieszyna nawiązała współpracę. Wśród książek wydanych przez Polonikę, które będą w Pradze, jest np. „Czterdzieści miast ogrodów. Dzieje budowy i architektura kolonii urzędniczych na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1924–1925” Michała Pszczółkowskiego. Ponieważ na praskich targach jest duże zainteresowanie książką reportażową, w ofercie Księgarni u Wirthów znajduje się także „Wszyscy byliśmy tu ludźmi. Reportaże z Palestyny” Dalii Mikulskiej.

Nie brakuje oczywiście zaolziańskiej literatury – w Pradze można kupić „Pokrywcie chodniczek” Jewki Trzynczanki, „Strandy spod wieży” Krystyny Roszak, „Z archiwum Z” Sylwii Grudzińskiej, „I zamilkły fortepian” Władysława Magiery oraz „Kultura ludowa górali śląskich” pod redakcją Katarzyny Ceklark i Grzegorza Studnickiego, „Okrucho nefrytu” Alicji Santarius i „Górnicy świat” Stanisława Gawlika.

– Liczę, że książki znajdujące zainteresowanie wśród odwiedzających nasze stoisko – przyznaje Roman Wirth.

Niezwykle ciekawie zapowiadają się spotkania autorskie na stoisku Księgarni u Wirthów. Ich gośćmi będą Jakub Ćwiek (serie „Kłamacza”,

• Roman Wirth do Pragi zabrał ok. 250 pozycji. Czytelnicy będą mieli z czego wybierać. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Danuta Chłup gościem debaty

W trwających od czwartku do niedzieli targach książki w Pradze, weźmie udział Danuta Chłup, dziennikarka „Głosu” i autorka takich książek, jak „Organista z martwej wsi”, „Podróż w niechciane”, czy „Stoneczne tarasy”. Pisarka z Suchej Górnjej została zaproszona do udziału w dyskusji panelowej „Dle skuteczności” („Oparte na faktach”). Opowie tam o swojej powieści „Rstwy na dnie” zainspirowanej historią Cierlicka i Błędowic (książka powinna jeszcze w tym roku ukazać się w języku polskim). W dyskusji wezmą udział także Jana Poncarowa i Monika Alzbęta Svobodowa. Dyskusja z udziałem Danuty Chłup rozpocznie się w sobotę o godz. 17.20 w sali KB 103. Jednocześnie na stoisku wydawnictwa Albatros Media będą dostępne czeskie książki autorstwa Danuty Chłup.

„Chłopczy”), Joanna Kuciel-Frydryszak („Chłopki. Opowieść o naszych babkach”), Aleksandra Wojtaszek („Fjaka. Sezon na Chorzawę”), Ka-

rolina Pasterniak („Holland. Biografia od nowa”) i Marta Galewska-Kustera (seria „Pucio”). Polskie stoisko znajdzie się w Pawilonie B. **(klm)**

Niedoceniony Pan Dyrektor

Dyr. Bogdana Kiszę poznawałem przez wiele lat. Na Uniwersytecie Karola rozminęliśmy się wprawdzie – ja kończyłem studia, On po niedługim czasie je zaczynał. Mielśmy jednak wspólny wydział, ale różne kierunki – On zgłębiał nauki historyczne. Byliśmy jednak w kontakcie z racji problemów, którymi zamierzał się zająć w pracy dyplomowej (dzisiaj magisterskiej). W czasie tych spotkań odkrywałem w Nim rzeczy bardzo cenne – pracowitość, sumienność i zdecydowaną polskość.

Daniel Kadlubiec

Nic dziwnego. Łazy, gdzie przeżył młodość, były zawsze filarem polskości. Na dodatek było tu niezwykle Gimnazjum orłowskie z niezwykłym poziomem intelektualnym tudzież profesorami z Wielkim Dyrektorem Piotrem Feliksem, którzy sformowali na dziesiątki lat polski profil Zaolzia. Dziś można tylko o tym pomarzyć, jednak w Bogdanie refleksy z tamtych czasów zostały.

Sposobami wyniesionymi z tego środowiska starał się prowadzić gimnazjalne klasy łazińskie, których był zwierzchnikiem (1975-1984), zapraszając do nich m. in. wybitnych polonistów (m. in. Prof. Miodka) i historyków. Zależało mu nie tylko na faktach, ale przede wszystkim na ich konsekwencjach, na sensie historii z Polską w centrum. Specjalnym uznaniem darzył J. Piłsudskiego w czasie, kiedy mógł za to zapłacić utratą pracy. Dla niego prowadził jedną z wycieczek na Wawel. Gdy już wszyscy stali koło grobu Marszałka, nagle zniknął, by wrócić z bukietem biało-czerwonych kwiatów. I zrobił to bez komentarza, wiedział bowiem doskonale o starej jak świat zasadzie wychowawczej, iż słowa uczą, ale przykłady pociągają.

I to wszystko odsłania kolejny rys Jego osobowości – ideowość. Z niej wyrastało Jego pojmowanie życia zawodowego i społecznego. Był dyrektorem naszego Gimnazjum nie komercyjnym i nie przypadkowym. Traktował dyrektorstwo nie jako szczebel w karierze, ale jako misję, jako sens swego życia.

Był humanistą, historykiem, toteż patrzył na swoje Gimnazjum nie przez liczby, statystyki, ale przez rolę, jaką powinno odgrywać zwłaszcza w społeczeństwie zaolziańskim. Wiedział doskonale, że szkoła bez poparcia społecznego szybko traci siłę, stąd mocno angażował się w życie społeczne. Ale o tym dalej. Tę ideę nosił w sobie, gdy rozpoczynał starania wokół budowy samodzielnego gmachu, w którym Gimnazjum żyje do dziś. Nie zapomnę jego uroczystego otwarcia 2 września 1994. Idea Dyrektora stała się rzeczywistością. Niebywała atmosfera, pełno gości, wspaniały program, miał być Pofesor Jan Miodek, ale utknął w drodze, toteż jego rolę przejął piszący te słowa. Dyrektor Kisza rozpromieniony, zadowolony, zbierał zaskłone gratulacje. Gdy wracam myślałem do tamtych wydarzeń i gdyby to ode mnie zależało, umieściłbym na gmachu Jego życia tablicę głoszącą, że powstał on z energii Dyrektora Kiszy. Brzmi wprawdzie romantycznie, ale prawdziwie.

W dziejach czeskokieszyńskiego Polskiego Gimnazjum był dyrektorem najwyrazistszym nie tylko

z racji sposobu, jakim sprawował swój urząd, ale także – i tu wracam do przerwanej wątku Jego wspaniałej, pełnej poświęcenia pracy społecznej i pisarskiej. Był społecznikiem z krwi i kości. Podziwiałem Go, jak rozsądnie i sprawnie kierował pracami Zarządu Głównego PZKO, jak przewodził i jakie kwestie przedkładał Sekcji Historii Regionu (dzisiaj już zamarłej, jakbyśmy już historii nie potrzebowali), jakie zagadnienia poruszał w artykułach. Model orłowskich profesorów, którzy byli nie tylko pedagogami, ale też prelegentami, znaczącymi członkami polskich organizacji, badaczami i autorami podręczników, i rozpraw naukowych, przeniósł do czasów nam współczesnych. Poruszone powyżej wątki można by rozwijać i rozwijać, ale na nich poprzestaniemy.

Ostatnie z Nim pożegnanie odbyło się w czeskokieszyńskim kościele Na Niwach w środę 13 bm. Jednak jego finał wpisał mnie w osłupienie. Nikt z Gimnazjum, ani z żadnej innej strony nie uważał za stosowne powiedzieć, jeżeli już nic więcej, to tylko „Dziękujemy, Dyrektorze, za to wszystko, co dla nas zrobiłeś”. Podziękowanie jest podstawowym wyrazem szacunku, wdzięczności. Uczyli nas tego w szkole. Ale to już dawne czasy i dawne szkoły. I na koniec jeszcze ostatnia uwaga, choć, jak widać, mało kto się nią przejmuje: Jak się do lasu woła, tak się z lasu odzywa.

● Bogdan Kisza zmarł 8 maja 2026 w wieku 84 lat. Fot. ARC

Na majowym koncercie położył się cień

● Konferansjerka Helena Wacławik zapowiada występ Chóru Mieszanego „Lira”.

● Tańce rozbarskie w wykonaniu „Suszan”.

● Tancerki „Suszan” w widowisku nt. wiejskiego życia. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Pogoda na niedzielny „Maj nad Olzą”, cykliczne wydarzenie Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Karwinie-Darkowie, była wymarzona. A jednak położył się na nim cień – dzień wcześniej zmarł prezes Koła Piotr Sztuła.

Maj nad Olzą” nie rozpoczyna się dzisiaj, rozpoczął się w maju 1996 roku, albowiem wtedy w Domu

Zdrojowym w Darkowie odbył się pierwszy koncert pierwszej edycji. Dzisiaj mamy już dwudziestą ósmą. Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim organizatorom, którzy od początku przyczynili się do tych koncertów, jak również tym, którzy przygotowali dzisiejszy koncert – tymi słowami przywitał gości Tadeusz Konieczny, prezes Chóru Mieszanego „Lira”, działającego w darkowskim kole.

– Dzisiejsze wydarzenie miało być wesołym i radosnym spotkaniem przy majowych promieniach słońca. Niestety przebieg zakłócił nieco informacja, że wczoraj zmarł nasz prezes Miejscowego Koła w Darkowie – dodał chwilę później. Obecni uczcili pamięć Piotra Sztuły minutą ciszy.

– Maj w Polsce to miesiąc ważnych świąt narodowych, takich jak Święto Pracy, Dzień Flagi i Święto

Konstytucji 3 Maja. Odzwierciedlają one zarówno historię, jak i wartości społeczne kraju. Obchody tych dni często wiążą się z wydarzeniami kulturalnymi, koncertami i wystawami – mówiła konferansjerka Helena Wacławik, dodając, że także „Maj nad Olzą” stał się tradycją związaną z majowymi świątami.

Koncert odbył się w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie. Śpiewał chór – gospodarz, tańczył

Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” z MK PZKO w Suchej Górnjej. „Suszanie” postawili na różnorodność. W trzech wejściach zaprezentowali tańce rychwałdzkie, tańce rozbarskie oraz widowisko taneczne pokazujące z humorem życie „na dziedzinie”.

Wśród gości pojawili się prezes PZKO Helena Legowicz oraz prof. Alojzy Suchanek, wybitna postać śpiewactwa na Zaolziu. (dc)

Kwiecień pełen polskich akcentów w Brnie

To był intensywny kwiecień w Klubie Polonus – Klubie Polskim w Brnie. Upłynął pod znakiem wydarzeń, które połączyły tradycję, kulturę, sztukę i integrację środowiska polonijnego.

Jacek Ślęczuk

Kwiecień rozpoczął się w duchu wielkanocnym. W Wielką Sobotę w bazylice Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny odbyło się święcenie pokarmów w języku polskim. Dla wielu członków Polonii była to nie tylko okazja do podtrzymania tradycji, ale także ważny moment wspólnotowy. Organizatorzy podkreślają wdzięczność wobec polskich duchownych za ich obecność i duszpasterską opiekę – bo trudno wyobrazić sobie Święta Wielkanocne bez święconki.

Tydzień później, 11 kwietnia, jeszcze przed oficjalnym rozpoczęciem Dni Kultury Polskiej, Brno mogło dosłownie „posmakować Polski”. W Restauracji U Průmyslovky (Ło-gáro) odbył się kolejny już polski wieczór kulinarny. Dania przygotowane przez Jacka Ślęczuka, w połączeniu z polską muzyką, stworzyły atmosferę, która – jak podkreślają uczestnicy – nie tylko promowała polską kulturę, ale również zbliżała do siebie oba narody. Frekwencja i entuzjazm gości jasno pokazały, że takie inicjatywy są potrzebne i wy-czekiwane.

Kwiecień to także czas inspirujących spotkań, również w Pradze. Jednym z nich była prelekcja Mateusza Prokopika – mistrza klasy I Pucharu Sudetów oraz menedżera

zespołów rajdowych w sezonach 2023-2025. Spotkanie przyciągnęło około 20 osób, wypełniając salę praskiego stowarzyszenia Polska Kultura do ostatniego miejsca. Uczestnicy mieli okazję nie tylko wysłuchać opowieści ze świata sportów motorowych, ale także zobaczyć materiały z rajdów i przymierzyć profesjonalny strój kierowcy. Wydarzenie zostało przygotowane przy wsparciu DRIVE SQUAD, Macieja Łukawskiego oraz Mateusza Wujciowy. Wieczór zakończył się wspólną kolacją i symbolicznym toastem za przyszłe sukcesy prelegenta.

W ramach Dni Kultury Polskiej szczególnie miejsce zajęło spotkanie literackie wokół tomiku poezji „Metamorfozy”. Autor, Jacek Ślęczuk, opowiadał o swojej twórczości, inspiracjach i drodze od młodzieńczych refleksji po bardziej dojrzałe spojrzenie na życie. Spotkanie, które poprowadziła Natalia Malanowska, miało kameralny, ale jednocześnie bardzo angażujący charakter. Publiczność dopisała, a atmosfera sprzyjała rozmowom o literaturze, pasjach i planach na przyszłość.

Muzycznym akcentem miesiąca był koncert Chóru Mieszanego „Metrum” z Gniezna oraz wokalistki Klaudii Michalak, określanej jako jedna z najbardziej obiecujących młodych artystek regionu gnieźnieńskiego. Wydarzenie miało także symboliczny wymiar – przypomniano o podpisanej w 2025 roku umowie o współpracy między Brnem a Gnieznem, zawartej z oka-

● Autor tekstu w jednym ze swoich wcieleń. Jacek Ślęczuk lubi gotować. Fot. ARC

zji 1000-lecia koronacji pierwszych królów Polski.

Polskie akcenty obecne były również w przestrzeni miejskiej. W ramach festiwalu „Kocham film” Kino Art zaprezentowało film „Zima pod znakiem wrony” w reżyserii Kasi Adamik, inspirowany opowiadaniem Olgi Tokarczuk, a także „Sejony” Michała Grzybowskiego z Andrzejem Sewerynem w jednej z głównych ról. Z kolei teatr Husa na Provázkú wystawił spektakl oparty na powieści noblisty Isaaca Bashevisa Singera „Szatan w Goraju” w

reżyserii Janusza Klimszy – opowieść o czasach niepewności i pojawiających się w nich fałszywych prorokach.

Nie zabrakło również działań integracyjnych i kulinarnych. Członkowie Polonusa aktywnie przygotowywali się do wydarzenia „Babiloński gulasz” w Medláncach, serwując m.in. jedyny wegański gulasz w swoim rodzaju. Sukces wydarzenia potwierdził reportaż przygotowany przez TV Nova, który relacjonował wspólne gotowanie i międzynarodową atmosferę spotkania.

Miesiąc zamknęło zaproszenie na kolejny „filmowy czwartek” – tym razem z projekcją filmu „Ostatni kurs”, wpisującą się w przygotowania do wyjazdu edukacyjnego związanego m.in. z rokiem miasta Gdyni.

Kwiecień w Polonusie pokazał, że działalność polonijna w Brnie to nie tylko pielęgnowanie tradycji, ale także dynamiczna przestrzeń spotkań, inspiracji i współpracy. To miesiąc, który udowodnił, że polska kultura – w każdej swojej odsłonie – ma tu swoje silne i żywe miejsce. ▀

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Grób z czasu tzw. wojny ośmiodniowej

Jednym z mało znanych świadectw konfliktu polsko-czechosłowackiego z dni 23-30 stycznia 1919 roku jest grób Pawła Cieślara (1869-27 marca 1919 r.) znajdujący się na cmentarzu komunalnym w Trzynie. Mogiła przypomina o wydarzeniach tzw. wojny ośmiodniowej, kiedy armia czechosłowacka wkroczyła na teren Zaolzia.

W obliczu walk Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego wezwała górników, hutników i mieszkańców regionu do obrony ojczyzny. Polska była wówczas zaangażowana również w konflikt z Rosją bolszewicką. Wśród ochotników znalazł się trzyniecki robotnik Paweł Cieślar. Podczas jednej z ważnych potyczek – bitwy pod Bystrzycą, oddaloną o kilka kilometrów od Trzyna – kilku polskich obrońców poległo, a ciężko ranny Paweł Cieślar został przewieziony do szpitala hutniczego w Trzynie, gdzie zmarł 27 marca 1919 roku.

Do dziś pozostaje symbolem odwagi, bohaterstwa i świadomości narodowej mieszkańców Zaolzia. Przez wiele lat jego grób pozostał zaniedbany i praktycznie za-

pomniany. Dopiero w 2019 roku, dzięki działaniom Stowarzyszenia Odra-Niemen (Oddział Opolski z Głubczyc), udało się zidentyfikować bezimienną mogiłę na podstawie zapisów w dawnych księgach cmentarnych przechowywanych w archiwum trzynieckiego ratusza. Następnie grób wpisano na listę Miejsc Pamięci Narodowej na Zaolziu. Harcerze i wolontariusze oczyszili zniszczone miejsce pochówku, a jesienią 2022 roku rozpoczęła się współpraca pomiędzy Stowarzyszeniem Odra-Niemen a Miejscowym Kołem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lesznej Dolnej. Działacze PZKO ustalili wówczas, że grób od 2007 roku nie miał opiekuńcy i jako bezpański mógł zostać zlikwidowany lub sprzedany. Rozpoczęli więc szybkie działania, które – jak się okazało – przyniosły oczekiwany efekt.

Na mocy zawartej umowy Stowarzyszenie Odra-Niemen zostało dzierżawcą grobu na okres dziesięciu lat i sfinansowało wykonanie nowego pomnika. Naprawę uszkodzonej ramy grobowej oraz montaż pomnika przeprowadzono w lipcu

● Dzięki społecznikom z Lesznej Dolnej grób Pawła Cieślara jest utrzymany w należytym porządku. Fot. TADEUSZ SZKUCIK

i objęte stałą opieką przez MK PZKO w Lesznej Dolnej. Stanowią ważny symbol pamięci o dramatycznych wydarzeniach z początku XX wieku

oraz o ludziach, którzy oddali życie w obronie swojej ziemi i narodowej tożsamości.

Tadeusz Szkucik

Mistrzowie Piór o konkursie i o sobie

Do szkół trafiły nagrody dla laureatów konkursu „Mistrz Pióra 2026” zorganizowanego przez Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie. Wszyscy troje mistrzowie pióra mają jedną wspólną cechę: dużo czytają. To potwierdza, że trzeba czytać, aby dobrze pisać.

Danuta Chlup

Dorota Żyła, Mistrz Pióra w kategorii I

Temat: „Sekretne życie moich zabawek”

Dorota jest uczennicą klasy 5. Szkoły Podstawowej im. Jana Kubisza w Gnojniku. Dużo czyta, głównie polskie książki, i uważa, że to pomaga jej w pisaniu. Lubi pisać, nawet wypracowania szkolne z języka polskiego.

– Pisałam o tym, że byłam na urlopie i wtedy moje zabawki ożyły. Wyszły na podwórko i obeszyły cały dom. To była dla nich przygoda, nigdy wcześniej tego nie zrobili – przybliżyła swoje opowiadanie. Przyznała, że sama jest na etapie, gdy jeszcze trochę bawi się zabawkami, ale już nie często.

W czasie wolnym uprawia pływanie i tańce latynoamerykańskie.

Agata Kunz, Mistrz Pióra w kategorii II

Temat: „Zakłęcie, które zmieniło świat”

Mistrzyni tej kategorii uczęszcza do klasy 7. Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie. W konkursie wykorzystała informacje o templariuszach, które zdobyła m.in. dzięki lekturze książki Zbigniewa Nienackiego „Pan Samochodzik i templariusze”. W swojej pracy zastosowała także motywy podróży w czasie oraz wiedzę o średniowieczu zdobytą na lekcjach historii.

– Moja opowieść zaczęła się tak, że pewna dziewczyna otworzyła starą książkę, tam było zakreślone zakłęcie i dzięki niemu cofnęła się w czasie – zdradziła Agata.

W wolnym czasie lubi czytać, rysować i spacerować z psem.

Krzystian Dąbkowski, Mistrz Pióra w kategorii III

Temat: „Do czego wracasz najchętniej – do książki, gry, filmu, a może do utworów muzycznych? Opisz wybór i uzasadnij”

Uczestnicy tej kategorii mieli szerokie pole do popisu. I choć nastolatkom na ogół bliższe są gry czy muzyka, Krzystian wybrał książkę – i to bardzo ambitną i trudną: „1984” George’a Orwella. Wybór ten wpisuje się m.in. w jego zainteresowania filozofia.

– Myślę, że udało mi się przekazać myśl o odpowiedzialności za samych siebie oraz niepoddaniu się manipulacji – mówi o swojej pracy dziewczętnoklasista Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania w Jabłonkowie.

O swoim hobby zdradza: – Uwielbiam muzykę, od ośmiu lat gram na akordeonie, a w tym roku czeka mnie absolutorium. ➤

Fot. DANUTA CHLUP (2), NORBERT DĄBKOWSKI (1)

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Magdusia opowiada po polsku i po czesku

W Boguminie można ponownie nabyć dwujęzyczną, polsko-czeską książkę dla dzieci „Opowieści Magdusi” – „Příběhy malé Magdy”. W 2017 roku wydało ją Stowarzyszenie Maryška we współpracy z oficyną wydawniczą z Krzyżanowic. Nakład dawno się wyczerpał, dlatego zdecydowano się na dodruk.

Autorką opowiadań jest Edyta Ślęczka-Poskrobko, polska poetka i prozaiczka. Ilustracje wykonała Wiera Wanda Kalinowska. Pierwowzorem książkowej Magdusi jest córka autorki książki. W dzieciństwie miała bujną wyobraźnię i snuła różne historie. Matka je zapisywała i rozwijała.

Książka jest adresowana głównie do dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Można ją kupić w Salonie Maryška w centrum Bogumina.

– Wiele osób pytało nas o książkę, dlatego postanowiliśmy ją wznowić. Zainteresowała na

Fot. ARC wydawcy

przykład dziadków, którzy kupili ją wnukom, a następnie razem ją czytali. Otrzymaliśmy pozytywne opinie od polsko-czeskich rodzin, uniwersytety po obu stronach granicy zakupiły publikację do celów edukacyjnych – powiedziała Kamila Smigowa, przewodnicząca Stowarzyszenia Maryška. (dc)

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Ach, te pachnące bzy!

Głosik wrócił do domu z zakupów, stanął w przedpokoju i wciągnął nosem powietrze.

– Coś tu dziwnie pachnie – stwierdził.

– Dziwnie? – Ludmiłka zrobiła obrażoną minę. – Kupiłam specjalny, drogi olejek zapachowy do odświeżania powietrza. Taki z rozpryskiwaczem. Wystarczy lekko spryskać wewnątrz, a zapach utrzymuje się przez całą dobę.

– Pachnie dziwnie, ale ładnie – zgodził się Głosik. – Chociaż osobiście wolę woń świeżych kwiatów niż sztuczne zapachy.

Nazajutrz, gdy zapach się ulotnił, Głosik sam postanowił zadbać o to, aby w domu ładnie pachniało. Wyszedł do ogrodu, obciął kilka gałązek kwitnących krzaków bzu, wrócił do domu

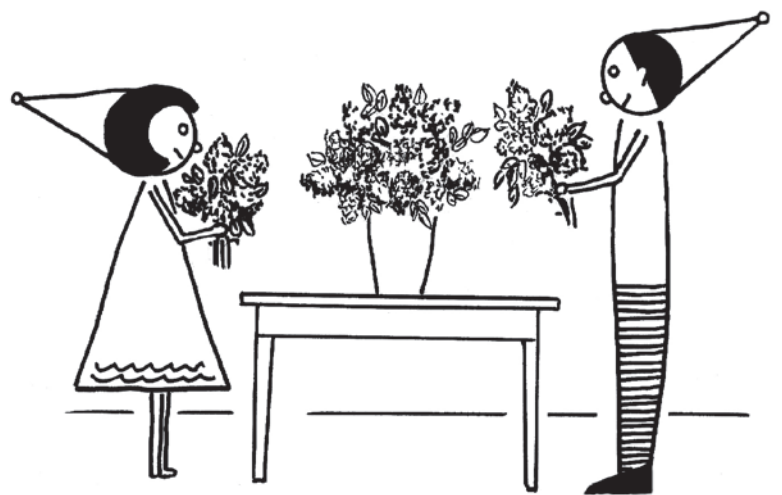
i wstawił bukiety do trzech wazonów. Już wkrótce w całym domu unosił się intensywny zapach kwiatów.

Aż nazbyt intensywny. – Trudno wytrzymać, głowa mnie zaczyna boleć – skarżyła się Ludmiłka.

Głosik musiał się z nią zgodzić. Po paru godzinach miał serdecznie dość zapachu bzu.

– Zostawimy w domu tylko jeden wazon, pozostałe wystawimy na zewnątrz – zaproponował. – Widzę, że z kwitnącymi kwiatami trzeba postępować tak, jak z tym twoim zapachem ze sklepu: wystarczy mała ilość, żeby ładnie pachniało.

– Co za dużo, to niezdrowo. – Ludmiłka posłuszyła się znanym przysłowiem. (dc)

Rys. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Janusz Bittmar

Cały rockowy świat zachwyca się nowym albumem amerykańskiej grupy Foo Fighters, „Your Favorite Toy”. W Pop Arcie nie może być inaczej, bo to świetna płyta i rewelacyjny powrót Dave’a Grohla i spółki.

RECENZJE

FOO FIGHTERS – Your Favorite Toy

Nie chcieliśmy, żeby nasz nowy album brzmiał jak płyty Erica Claptona, którego koleady z zespołu znaleźli martwego w pokoju hotelowym w kolumbijskiej Bogocie. Symbolicznie w światowej stolicy narkotyków... Na wspomnianej słabej płycie But Here We Are” wszystkie partie perkusji ogarnął Grohl, a trasę koncertową do tego albumu Foo Fighters spędzili w towarzystwie sesyjnego perkusisty Joshua Freeze’a.

Najnowszy album powstał już jednak w zupełnie nowych okolicznościach – po zaprzyjaźnieniu się z zespołem Ila na Rubina, etatowego członka formacji Nine Inch Nails, wszystkie kawałki zawarte na „Your Favorite Toy” powstały z jego udziałem. A wkład Rubina w brzmienie albumu jest namacalny od

• **Najnowsza odsłona zespołu Foo Fighters brzmi ekstra-rockowo.**

Z werwą, dynamicznie, jak na swoich najlepszych płytach. Foo Fighters podsycają ogień również energicznie, jak na moich ulubionych wydawnictwach „One by One” (2002), „In Your Honor” (2005) i skarbie największym – „Wasting Light” (2011).

Wtedy nie było jeszcze dominacji serwisów streamingowych, a dobre albumy aż kusily, żeby wysłuchać je w czołoci, od pierwszej do ostatniej nuty. Z „Your Favorite Toy” mam podobnie. Nawet słuchając tej płyty po raz pierwszy – w samochodzie podłączony do usługi streamingowej w komórce – tyknąłem

tych nieco ponad 36 minut muzyki „tu i teraz” za jednym zamachem. Idealnie zaś sprawdził się ten album na trasie Ostrawa – Werk Arena Trzynieć jako wstęp do emocji, które zgotowali w finale ekstraligi inni rockowi wojownicy – hokeiści Stalowników. Ale to temat do innej rubryki.

„Your Favorite Toy” jest drugim albumem nagrany już bez zmarłego w 2022 roku perkusisty Taylora Hawkinsa, którego koleady z zespołu znaleźli martwego w pokoju hotelowym w kolumbijskiej Bogocie. Symbolicznie w światowej stolicy narkotyków... Na wspomnianej słabej płycie But Here We Are” wszystkie partie perkusji ogarnął Grohl, a trasę koncertową do tego albumu Foo Fighters spędzili w towarzystwie sesyjnego perkusisty Joshua Freeze’a.

Najnowszy album powstał już jednak w zupełnie nowych okolicznościach – po zaprzyjaźnieniu się z zespołem Ila na Rubina, etatowego członka formacji Nine Inch Nails, wszystkie kawałki zawarte na „Your Favorite Toy” powstały z jego udziałem. A wkład Rubina w brzmienie albumu jest namacalny od

pierwszej piosenki, tak industrialnie i zwariowanie potrafi wymiatć tylko on. Na jego korzyść przemawia też wiek – Rubin zdecydowanie zaniża przeciętny wiek zespołu, jako 37-latek może się poczuć w towarzystwie starszych o dwadzieścia lat kompanów niczym maluch w przedszkolu, otoczony czułą opieką doświadczonych fachowców.

Na 36 minut najnowszej muzyki Foo Fighters składa się dziesięć utworów, nagranych żywiołowo, nierzadko z hardcorowym czy też metalowym pazurem. Zabrudzone, często przesterowane efektami gitary najlepiej sprawdzają się w słuchawkach Hi-Fi, bo tylko wtedy wypłyną najlepsze smaczki. Nie tylko gitary na tym albumie brzmią agresywnie, również wokół Grohla na nieprzygotowanego słuchacza może działać lekko demonicznie. Czasami spokojnych „przynudzajek” wzorowanych na The Beatles z takich albumów, jak „Echoes, Silence, Patience & Grace” (2007), należą do zamierzchłej przeszłości.

Otwierający krążek utwór „Caught In The Echo” w zasadzie definiuje całą płytę. Na przemian łomot i melodyczny refren, riffy krótkie, ale dosadne, zmierzające do finału z prędkością pociągu TGV. W finale tej piosenki Foo Fighters sięgają po sprawdzony myk znany z poprzednich albumów – zwalniają na moment tempo, uwypuklając refrenową mantrę, by na koniec znów rozpedzić rockowe stado jak rasowi amerykańscy kowboje.

Ukryty pod numerem 3 „Window” brzmi jak typowy grunge, ale w wersji spokojniejszej. „Zobaczyłem twoją twarz w oknie” – śpiewa Grohl w najbardziej przebojowym utworze na płycie. W teledysku do tej piosenki muzyki

zabierają nas w podróż po luksusowym hotelu z perspektywy „myjka” szyb, który zawieszony w przestrzeni niczym Spiderman nie tylko czyści brudne okna, ale też dusze osób po drugiej stronie.

Tytułowy „Your Favorite Toy” miejscami przybiera formę przyspieszonego utworu... country, bo galopuje z podobną mocą, jak najlepsze kawałki z Nashville. Hardrockowy „If You Only Knew” to też jeden z moich ulubionych przystanków na tej płycie. Miło słucha się fantastycznie zgranej sekcji rytmicznej, a Grohl w tym utworze bardziej oszczędza też swoje struny głosowe. „Spit Shine” szybko jednak odpala kolejną rockową petardę, gitary krzyczą jak zwariowane, a przesterowany głos Grohla idealnie sprawdziłby się na płytach... Slayera.

Fani bardziej urozmaiconych aranżacyjnie płyt Foo Fighters muszą się tym razem obejść smakiem. Nie znajdują żadnej spokojnej „prztylanki” do poduszki ani długiej, rozbudowanej kompozycji, jakich wysyp był chociażby na albumie „Echoes, Silence, Patience & Grace”. Na „Your Favorite Toy” ma być ostro, jak w najlepszej meksykańskiej kuchni.

O tym, czy ta nowa płyta sprawdzi się na koncertach, a ma ku temu wszelkie predyspozycje, przekonamy się niebawem. Grupa pieczołowicie wybiera przystanki na swojej europejskiej trasie, ale Polski, w odróżnieniu od Republiki Czeskiej, nie mogło zabraknąć na tej liście. Foo Fighters zagrają utwór z „Your Favorite Toy” 15 czerwca w Warszawie na PGE Narodowym. Zapowiada się jedno z największych wydarzeń muzycznych nad Wisłą w tym roku. ➤

POLSKIE GRZYBOBRANIE

• **Mariusz Duda postanowił skupić się na karierze solowej.**

Zdjęcia: mat. prasowe

Czy to koniec Riverside?

To szok dla fanów progrockowej formacji Riverside! Z zespołu odchodzi wokalista i lider Mariusz Duda, który postanowił skupić się na własnych projektach solowych, m.in. twórczości w ramach Lunatic Soul.

„Niestety, obecna sytuacja panująca w zespole nie pozwala mi już realizować w nim mojej głównej pasji, jaką jest tworzenie nowej muzyki. A to zawsze był mój główny życiowy cel i priorytet. Poza tym jestem zmęczony udawaniem i kreowaniem na siłę uśmiechniętego zespołowego wizerunku, który w ostatnich latach nie miał nic wspólnego z rzeczywistością” – napisał Duda w mediach społecznościowych.

Wszystko wskazuje na to, że wraz z odejściem Dudy skończy się też piękna historia zespołu Riverside, jednego z najlepszych rockowych towarów eksportowych w Polsce. Bez głównego kapitana na statku reszta załogi nie będzie raczej chciała kontynuować kariery pod szyldem Riverside. Najwyżej powstanie dziwny klon Riverside II, ale to raczej mało prawdopodobne. Poza tym jestem zmęczony udawaniem i kreowaniem na siłę uśmiechniętego zespołowego wizerunku, który w ostatnich latach nie miał nic wspólnego z rzeczywistością” – napisał Duda w mediach społecznościowych.

Wszystko wskazuje na to, że wraz z odejściem Dudy skończy się też piękna historia zespołu Riverside, jednego z najlepszych rockowych towarów eksportowych w Polsce. Bez głównego kapitana na statku reszta załogi nie będzie raczej chciała kontynuować kariery pod szyldem Riverside. Najwyżej powstanie dziwny klon Riverside II, ale to raczej mało prawdopodobne. Poza tym jestem zmęczony udawaniem i kreowaniem na siłę uśmiechniętego zespołowego wizerunku, który w ostatnich latach nie miał nic wspólnego z rzeczywistością” – napisał Duda w mediach społecznościowych.

Łazy to trochę zapomniana miejscowość. Bardziej zorientowanym kojarzy się z nieistniejącym już polskim gimnazjum i nieczynną kopalnią. Natomiast ci mniej obeznani w topografii Zaolzia często nawet nie wiedzą, że chodzi o dzielnicę Orłowej. Zbigniew Przeczek pokaże nam miejsca, gdzie Polacy pisali jej historię.

Beata Schönwald

Byla to dzielnica nie byle jaka. To tutaj miało swój początek i siedzibę Centralne Stowarzyszenie Spożywcze dla Śląska, a polskie szkoły ludowa i wydziałowa jeszcze po II wojnie światowej pękały w szwach. Z historii wiemy, że w 1866 roku Łazy stały się samodzielną wioską. Budowa kopalni w 1890 roku dała impuls do jej rozwoju, czyniąc z niej w latach 20. ub. wieku 8-tysięczną gminę. Węgiel przyniósł jej także upadek. Już w latach 50. z krajobrazu Łazów zaczęły zniknąć niektóre zabudowania, a pod koniec minionego stulecia po tętniących życiem koloniach górniczych nie pozostało ani śladu. Według „Rocznika Miasta Orłowej”, na końcu 2024 roku Łazy liczyły już tylko 261 mieszkańców.

Pozostały tylko schody

Zbigniew Przeczek dzieciństwo i młodość przeżył w Łazach. Chociaż od pół wieku mieszka w Suchej Górnej, w swoje rodzinny strony często wraca. Najpierw przyjeżdżał tu z żoną, potem z synem, a obecnie także z synową i dorosłymi wnukami. Ukrytą wśród łąk i lasów polską historię Łazów zgodził się również nam pokazać. – Na całej naszej drodze nie będzie żadnej pamiątki po tych czasach, tylko zarośla. Z budynków, o których wam opowiem, nie pozostało nic – przestrzega nas, kiedy wysiadamy z samochodu obok głównej, czteropasmowej drogi biegnącej z Hawierzowa do Orłowej. Miejsca, które będziemy odwiedzać, mamy na zdjęciach. To pozwala nam widzieć oczami wyobraźni więcej niż bezładna, choć swoją drogą piękna, bo tonąca w wiosennej zieleni, kraina.

Naszym punktem wyjścia są schody prowadzące od przystanków autobusowych przy głównej drodze do wyburzonych na przełomie tego i minionego wieku pawilonów daw-

nej polskiej podstawówki i polskiego gimnazjum. Te schody, choć nasz przewodnik wzbrania się, by nazywać je artefaktem, są jedyną pozostałością po czasach, kiedy chmary gimnazjalistów z Hawierzowa, Karwiny i Orłowej pokonywały je, idąc na lekcje.

– Te pawilony stały opodal. Pierwszy znajdował się na prawo od schodów. W nim mieściły się kuchnia i jadalnia. W kolejnych były klasy szkoły podstawowej, w ostatnim klasy gimnazjum. Wszystkie mieściły się na parterze i pierwszym piętrze. Była też sala gimnastyczna – wyjaśnia nasz przewodnik, po czym stając tyłem do głównej drogi, pokazuje nam dróżkę, która prowadziła do boiska piłkarskiego z bieżnią. – Często tam chodziliśmy. Latem na boisku odbywały się zawody lekkoatletyczne, zimą było tam lodowisko. Chętnie korzystaliśmy z tego miejsca – przekonuje.

Pan Zbigniew rozpoczął naukę w pawilonach, przez co niektórych zwanych mniej elegancko „panylankami” czy „barakami”, jeszcze jako uczeń szkoły podstawowej. Mature zdawał tu w 1969 roku. Z artykułu „Z dziejów szkolnictwa” Alfreda Kocura, opublikowanego w „Zwrocie” w 1976 roku, dowiadujemy się, że w 1960 roku przeniesiono do pawilonów uczniów miejscowej szkoły podstawowej, a dwa lata później również gimnazjalistów z orłowskich Obroków. Tych pierwszych było ponad 200, tych drugich o połowę mniej. Jednak na skutek spadku liczby uczniów w połowie lat 70. szkołę podstawową zamknięto. Gimnazjum, które w 1964 połączono z czeskojęzyczną placówką, działało tu aż do 1992 roku. Potem zostało przeniesione na pewien czas do Karwiny.

Biała szkoła

Pierwsze wspomnienia szkolne Zbigniewa Przeczka związane są z tzw. białą szkołą. Stała kilkaset metrów dalej od głównej drogi, po przeciwną stronę niż pawilony. – W czasach austriackich budowano z wypalanej

• Pawilony, do których przeprowadzono szkołę podstawową i gimnazjum.

cegły tzw. szkoły czerwone. Zwykle były to szkoły ludowe. Natomiast w czasach czechosłowackich powstawały tzw. szkoły białe, czyli otynkowane. Również w Łazach były czerwona szkoła ludowa oraz biała wydziałowa. Ja jednak ze względów lokalowych uczęszczałem od razu do tej białej. Pamiętam huczne festyny, które pod koniec roku szkolnego odbywały się w jej ogrodzie – przypomina jej wychowanek.

Biała Polska Szkoła Wydziałowa Macierzy Szkolnej została otwarta 21 października 1925 roku. W pierwszym roku szkolnym otworzono klasę dla 42 chłopców i klasę dla 45 dziewcząt. W tym czasie dojeżdżali do niej również uczniowie z Orłowej, Suchej Dolnej, Poręby czy Rychwałdu.

Za białą szkołą mieściły się budynki Pomocniczych Batalionów Technicznych (PTP), przebudowane w latach 50. XX wieku na „hotele” robotnicze. Po lewej stronie, gdzie

teraz są chaszcze, rozciągała się kolonia górnicza. Takich kolonii było w całych Łazach ok. 10.

– W koloniach górniczych było zawsze gwarno i wesoło. Ludzie, którzy tam mieszkali, prowadzili – dziś nazwalibyśmy to – wspólnotowe życie. Przy swoich domach hodowali do tej białej. Pamiętam huczne festyny, które pod koniec roku szkolnego odbywały się w jej ogrodzie – przypomina jej wychowanek.

Po chwili, zanim skręcimy przed tartakiem w lewo, zatrzymujemy się w miejscu, gdzie stał sklep spożywczy, naprzeciwko którego postawiono później popularny w czasach socjalizmu sam. Wchodzimy do lasu. Zieleni, spokój, ptaki – takie są dzisiaj Łazy. Mijamy miejsce, gdzie w 1910 roku miejscowi Polacy wybudowali Ochotniczą Straż Pożarną, z którą bezpośrednio sąsiadowała gospoda Adolfa Krainy. Pan Zbigniew dobrze pamięta to

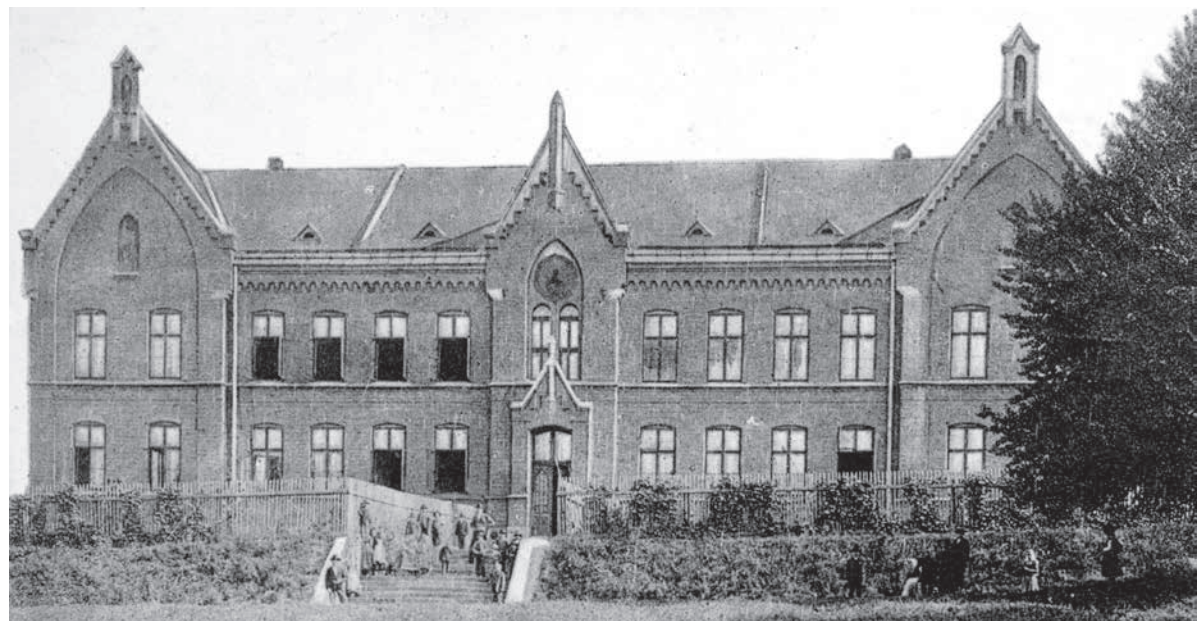
miejsce. Właściciel gospody był dziadkiem jego kolegi Jana Krainy. Jednak po II wojnie światowej ich rodzinny interes upaństwowiono.

Z Becyrku do »ludówki«

Jeszcze kawałek i jesteśmy przy Becyrku. Na widok czystego zbiornika wodnego otoczonego pierścieniem drzew, nie kryje zdziwienia. Po pierwsze, że w niedługo górniczych Łazach nie spodziewałam się takiej perełki, a po drugie, że u mnie w domu słowo „becyrk” było odpowiednikiem urzędu gminy. Skąd taka nazwa dla stawu, skoro według słownika „Bezirk” oznacza po niemiecku okręg, region lub jednostkę podziału administracyjnego? Odpowiedź znajduję w wypożyczonej od naszego przewodnika publikacji o koloniach górniczych. W miejscu, gdzie obecnie znajduje się zbiornik, na początku XX wieku była cegielnia Chobota. Nie dzia-

• Biała Polska Szkoła Wydziałowa Macierzy Szkolnej.

• Czerwona Polska Szkoła Ludowa już z dobudowanymi skrzydłami.

• Zbigniew Przeczek na schodach będących ostatnim widocznym śladem dawnych dni...

• Bohater spaceru pokazuje, gdzie stała centrala handlowa.

Nazwa wioski Łazy pochodzi z czasów, kiedy pierwotni mieszkańcy Orłowej „łazili” po okolicy i wybrali to właśnie miejsce, gdzie dzisiaj są Łazy. Powycinali lasy i osiedlili się tam. Po upływie prawie 800 lat sytuacja jest podobna. Przyjeżdżam do Łazów, żeby pochodzić po lesie...

Zbigniew Przeczek

• Piekarnia Parowa Centralnego Stowarzyszenia Spożywczego dla Śląska.

Zdjęcia: Materiały archiwalne Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków w RC, NORBERT DĄBKOWSKI

• W tym miejscu stał niedługo sklep. Zbigniew Przeczek wyciąga drobne...

• Przy Becyrku znajdziemy idealne miejsce na letni relaks i kąpiel.

Największa w całej Polsce

Prawdziwym polskim fenomenem Łazów było jednak Centralne Stowarzyszenie Spożywcze dla Śląska. Założyli je w 1905 roku miejscowi koksarze w celu poprawienia nieznosnej sytuacji górników i ich rodzin. Przez 30 lat z jednego sklepiku, tzw. rozdzielni, rozwinęło się ono w wielobranżową spółdzielnię handlową, posiadającą rozległą sieć sklepów, własne zakłady produkcyjne i przetwórcze, która wpierała ma-

terialnie i finansowo polskie organizacje, w tym Macierz Szkolną przy zakładaniu polskich szkół. To, że chodziło o niezwykle dynamiczny organizm, świadczą liczby opublikowane przez Mariana Steffka na wystawie Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków poświęconej temu tematowi. W roku obrachunkowym 1937/1938 obroty stowarzyszenia wynosiły 37 719 118 koron czeskich. W 1938 roku po przyłączeniu Zaolzia do Polski posiadało ono 120 sklepów

w 59 miejscowościach na Śląsku i było największą spółdzielnią spożywczą w ówczesnej Polsce. Po drugiej wojnie światowej polscy działacze spółdzielczy nie odzyskali już jednak swojego przedwojennego majątku. Przeszedł on na własność m.in. spółdzielni Pramen i Jednota-Jedność.

W samych Łazach Centralne Stowarzyszenie Spożywcze w 1924 roku uruchomiło największą na Śląsku Cieszyńskim piekarnię oraz palarnię kawy, w 1927 roku

wybudowano tu dwukondygnacyjny Dom Administracyjny, w 1930 roku otwarło masarnię.

– To był rozległy kompleks zabudowań. Dziś mało kto o tym wie. A szkoda, bo nasi przodkowie potrafili robić naprawdę wielkie rzeczy i nawet po stu latach należy im się za to nasz szacunek – podkreśla Zbigniew Przeczek, wskazując na pustą przestrzeń rozciągającą się po drugiej stronie drogi biegnącej wzdłuż dawnego gimnazjum w Łazach. ▲

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – CHANCE LIGA: Karwina – Ołomuniec, Ostrawa – Zlin (sob., 17.00). **MŚLF:** Uniczów – Trzyniec, Karwina B – Hulczyn (niedz., 10.15). **IV LIGA-gr. F:** Cz. Cieszyn – Frydlant n. O. (sob., 10.15), Rymarzów – Hawierzów (sob., 16.30), Stonawa – Opawa B (sob., 17.00), Bogumin – Břidličná (niedz., 17.00). **V LIGA:** Sl. Orłowa – Krawarze (sob., 17.00), Ol-brachcice – Koberzyce (niedz., 17.00). **VI LIGA-gr. B:** Sucha Górna – Przybor, L. Piotrowice – Dobratice, Śmitowice – Raszkowice (sob., 17.00), Liskowiec – Bystrzyca (sob., 17.30), Jabłonków – Libhošť, Cierlicko 2022 – Ticha (niedz., 17.00). **VII LIGA-gr. C:** Wędrynia – Żuków G., Łąki – Wacławowice, Luczina – Datynie Dolne, Dziełcmorowice – Oldrzychowice (sob., 17.00), Nydek – Sn Hawierzów, Niebory – B. Orłowa (niedz., 17.00). **VIII LIGA-Karwina:** Cierlicko 2022 B – Dąbrowa (sob., 17.00), Wierzniovice – Sj Pietwałd, G. Będowice – B. Rychwałd, I. Piotrowice – Lutynia Dolna, G. Hawierzów – V. Bogumin (niedz., 17.00). **VIII LIGA-Frydek-Mistek:** Rzepiszczce – Piossek, Starzicz – Mosty k. J. (sob., 17.00), Śmitowice B – Pržno (niedz., 10.00), Milików – Toszonowice, Gródek – Gnojnik, Nawsie – Bukowiec (niedz., 17.00). (jb)

W SKRÓCIE

PIERWSZY KROK WYKONANY. Polscy piłkarze ręczni wygrali w Grazu z Austrią 26:25 (15:13) w pierwszym eliminacyjnym meczu do przyszłorocznych mistrzostw świata w Niemczech. Rewanżowe spotkanie odbędzie się w niedzielę w Olsztynie. **ZIELIŃSKI Z PUCHAREM WŁOCH.** Inter Mediolan, z Piotrem Zielińskim w składzie, po raz 10. zdobył piłkarski Puchar Włoch. W rozegranym w Rzymie finale pokonał stołeczne Lazio 2:0. Więcej razy to trofeum wzniosł jedynie Juventus Turyn – 15-krotnie. Inter zdobył w tym sezonie podwójną koronę. Od 3 maja jest już pewny końcowego triumfu w krajowej ekstraklasie. **GÓRNIK BEZ SZANS NA MISTRZOSTWO.** Jagiellonia Białostok wygrała w Częstochowie z Rakowem 2:0 w zaległym meczu piłkarskiej ekstraklasy i przed ostatnimi dwoma kolejkami jako jedyna może jeszcze wyprowadzić lidera tabeli – Lecha Poznań. Gospodarzę odpadł z wyścigu po tytuł, podobnie jak Górnik Zabrze po remisie w Gdyni z Arką O.O. (jb, PAP)

Hokejowa elita spotyka się w Szwajcarii

Hokeja na lodzie nigdy za wiele. Dziś w Szwajcarii startują mistrzostwa świata elity, które wyłonią najlepszą drużynę narodową w 2026 roku – zdominowanym w lutym przez igrzyska olimpijskie we Włoszech. Tam ze złotego medalu radowali się hokeiści Stanów Zjednoczonych, którzy w finale pokonali w dogrywce Kanadę 2:1. Jak będzie tym razem? O tym przekonamy się 31 maja w finale zaplanowanym w Zurychu.

Janusz Bittmar

W czempionacie elity ponownie zabraknie reprezentacji Polski, która po raz ostatni zaprezentowała się w gronie najlepszych reprezentacji planety podczas mistrzostw świata zorganizowanych dwa lata temu w Pradze i Ostrawie. Na powrót białoczerwonych do elity będziemy musieli zaczekać co najmniej do 2028 roku, kolejna szansa na wywalczenie awansu z zaplecza pojawi się bowiem w przyszłym roku. Tegoroczną szansę Polacy dosłownie zaprzepaścili, przegrywając w Sosnowcu kluczowy pojedynek z Litwą 1:2.

Mistrzostwa świata w Szwajcarii odbędą się z udziałem szesnastu drużyn narodowych, w gronie których nie zabraknie reprezentacji Republiki Czeskiej. Dla trenera kadry, Radima Rulíka, to ostatnie mistrzostwa w roli sternika, po czempionacie pałeczkę selekcjonera reprezentacji RC przejmie Zdeněk Moták, były szkoleniowiec Stalowników Trzyniec. Czeši w grupie B zmierzą się z siedmioma rywalami, najtrudniejszą przeprawę wrożą eksperci w meczach ze Szwecją (18 maja) i Kanadą (26 maja). W pierwszej fazie turnieju w Szwajcarii dojdzie też do „bratobójczego” starcia Czechów ze Słowacją, ten mecz odbędzie się 23 maja. Na pierwszy ogień podopieczni Rulíka zmierzą się dziś o godz. 20.15 z Danią. Wszystkie spotkania grupowe Czeši rozegrają w Fribourgu, z kolei grupa A, w której znajdują się m.in. gospodarze Szwajcarzy i obrońcy tytułu Stany Zjednoczone, zagości w Zurychu.

System turnieju, w którym faza grupowa generuje dla zespołu aż siedem meczów, ponownie budzi

● Daniel Voženilek jest jednym z dwóch wystąpiników trzynieckiego hokeja w MŚ. Fot. Czeski Hokej

kontrowersje. Dla wielu taka formuła mistrzostw po prostu się nie sprawdza, a szesnastka drużyn narodowych startująca w czempionacie to zbyt duża liczba, przekładająca się na nierówny poziom turnieju. Inna sprawa, że poziom międzynarodowego hokeja z roku na rok się podnosi i często nawet outsider może stoczyć wyrównaną walkę z faworytem. Tak było chociażby w 2024 roku w Ostrawie, kiedy to na starcie turnieju reprezentacja Polski dzieliła się z Łotwą, brązowymi medalistami poprzedniego czempionatu w 2023 roku, przegrywając dopiero w dogrywce 4:5.

W kadrze reprezentacji Republiki Czeskiej nie brakuje naszych, regionalnych akcentów. Na liście napastników znajdują się dwa snajperzy Stalowników Trzyniec, aktualnego wicemistrza kraju – Michal Kovařík i Daniel Voženilek. Wbrow oczekiwaniom trenerzy nie zabrali do Szwajcarii kapitana młodzieżowej reprezentacji RC, Petra Sikorę. Wychowanek Trzyńca, który od nowego sezonu spróbuje szczęścia w lidze NHL w barwach klubu Washington Capitals, zaliczył udany sezon pod Jaworowym oraz w młodzieżówce

RC, ale jak widać, te mocne punkty nie zdołał przekonać Rulíka. W szoku są zarówno hokejowi eksperci, jak też sam 20-letni napastnik,

który do końca wierzył, że będzie częścią składową seniorskiej drużyny narodowej podczas mistrzostw w Szwajcarii.

KADRA REPREZENTACJI RC

Bramkarze: Petr Kváča (Liberec), Josef Kořenář (Sparta Praga), Dominik Pavlát (Ilves)

Obrońcy: Jan Ščotka (Brno), Tomáš Cibulka (Cz. Budziejowice), Tomáš Galvas (Liberec), Michal Kempný (Brynäs), Jiří Ticháček (Kärpät Oulu), Libor Hájek (Pardubice), Marek Alscher (Florida Panthers), Filip Hronek (Vancouver Canucks)

Napastnicy: Ondřej Beránek (Karlowe Wary), Jiří Černoch (Karlowe Wary), Dominik Kubalík (Zug), Daniel Voženilek (Trzyniec), Jakub Flek (Brno), David Tomášek (Färjestad), Matyáš Melovsky (Utica), Michal Kovařík (Trzyniec), Martin Kaut (Pardubice), Jan Mandát (Pardubice), Lukáš Sedláč (Pardubice), Roman Červenka (Pardubice), Matěj Blümel (Boston Bruins), Jaroslav Chmelář (NY Rangers).

ROZKŁAD JAZDY REPREZENTACJI RC

15 maja: Dania – RC (20.15)
16 maja: Słowenia – RC (20.15)
18 maja: RC – Szwecja (20.15)
20 maja: RC – Włochy (16.15)
23 maja: Słowacja – RC (16.15)
25 maja: RC – Norwegia (16.15)
26 maja: RC – Kanada (20.15)

Do ćwierćfinałów z grup A i B awansują po cztery najlepsze drużyny

Banik w stanie krytycznym, Slavia mistrzem RC

Wcoraz głębszej czarnej dziurze znajdują się piłkarze Banika Ostrawa, którzy po wtorkowej przegranej 1:2 w Uherskim Hradziszczu ze Slováckiem spadli na dno Chance Ligi. Na dwie kolejki przed końcem rundy dodatkowej sytuacja ostrawskiego klubu zrobiła się krytyczna. Ostrawianie tracą do przedostatniej Dukli Praga, która zwyciężyła z Mladą Bolesławią 2:1, trzy punkty. Jeśli w sobotę Dukla

pokona Teplice, to Ostrawianom nie pomoże nawet zwycięstwo ze Zlinem w równoległe rozgrywanym meczu. W śróde natomiast poznaliśmy mistrza Chance Ligi 2025/2026 – Slavia Praga nie pozostawiła bowiem nie przypadkowi i po wygranej z Jabloncem 5:1 raduje się ze zdobycia mistrzostwa RC.

– Rzeczywistość jest brutalna, ale nie składamy broni. Jeśli nadzieja umiera ostatnia, to my chcemy do walczyć do końca. Zrobimy wszyst-

ko, żeby uratować pierwszą ligę dla miasta – stwierdził trener Ostrawy Josef Dvorník. – Burza mózgów była już w szatni, piłkarze po spotkaniu z fanami oddali im swoje stroje. To wyraz skrucy, bo nie tak miały wyglądać te minuty w Uherskim Hradziszczu, ale z oddaniem strojów meczowych się nie zgadzam – zaznaczył Dvorník.

– Miarka przeciekła, zagraliśmy znów fatalnie. Kibice mają prawo do tego, by skarcić nas za nasze błędy

– zaznaczył obrońca Matěj Chaluš, notabene jeden z najgorzej spisujących się piłkarzy Banika w całym sezonie. Między innymi jego błędy, w tym brak asekuracji przy drugiej bramce Slovácka, pogrążyły Banik we wtorkowym starciu w Uherskim Hradziszczu.

Sytuacja w Ostrawie jest krytyczna, ale jeszcze nie beznadziejna. W najbliższą sobotę (17.00) Banik musi pokonać u siebie Zlin i liczyć na potknięcie Dukli w pojedynku

z Teplicami. Wtedy o bezpośrednim spadkowiczu zadecydowałaby ostatnia kolejka rundy dodatkowej, w której Banik zagrałby na wyjeździe z Duklą.

Ostrawianie kwestię uratowania pierwszej ligi nie mają jednak we własnych rękach, a to zawsze dodatkowy stres, który potrafi sparaliżować dużo lepszą drużynę, niż obecny, meczący się niemilosiernie Banik prowadzony już przez czwartego trenera w tym sezonie. (jb)

pre-teksty i kon-teksty /416/

Krzysztof Łęcki

Przeszłość nigdy nie umiera, właściwie nawet nie jest przeszłością – to cytat z jednego z najważniejszych dla mnie powieściopisarzy, Williama Faulknera. Zdanie to pada w filmie dokumentalnym, którego bohaterką jest wybitna filozofka Hannah Arendt.

Idzie o film Chana Gazita i Jeffa Biebera „Hannah Arendt: myślenie jest niebezpieczne” (Hannah Arendt Facing Tyranny), który zobaczyć można nadal na Canal+ Premium. Jej książka „Eichmann. W Jerozolimie. Rzecz o banalności zła” stała się w latach 60. wydarzeniem daleko przekraczającym najgorętsze spory filozoficzne. I dyskutowano o tym dziele jeszcze wiele dziesięcioleci po jego pierwszej publikacji.

Inny film poświęcony Arendt w reżyserii Margarethe von Trotty, „Hannah Arendt”, na okładce z płytą DVD reklamowany jest jako „Wspamiętnienie biografii wielkiej myślicielki”. I jeszcze dopisek: „Jej myślenie zmieniło świat”. Zmieniła na lepsze – jak w oczywisty sposób trzeba to rozumieć. No cóż, „świat poprawiać – zachwale rzemiosło” – wiedział to już Ignacy Kraski. Wiedziało to pewnie wielu żyjących na długo przed znanym z kart historii literatury biskupem, który w pamięci potomnych pozostał głównie jako autor satyr. Wielu innych „poprawiaczy świata” miało tej gorzkiej mądrości posmakować. Wśród nich – Hannah Arendt. Była to bodaj pierwsza intelektualistka, która do bodaj pierwszej intelektualistki, która doświadczyła w swoim życiu czegoś, co dzisiaj nazywane jest hejtem. Właśnie w związku z jej książką o procesie Eichmanna. W filmie „Hannah Arendt: myślenie jest niebezpieczne” – opisywane jest jej nowojorskie mieszkankie, gdzie wszędzie leżały sterty nieotwartych listów. Niemal wszystkie z nich dotyczyły sprawy Eichmanna. I niemal wszystkie były obelżywe. Hannah Arendt tak skomentowała to w jednym z przepro-

● Kadr z filmu „Hannah Arendt: myślenie jest niebezpieczne”. Fot. ARC

wadzonych z nią wywiadów telewizyjnych: „Ludzie usiłują zniszczyć moją reputację, gdybym wiedziała, że tak będzie, pewnie postąpiłabym tak samo”. To wyznanie prawdziwej intelektualistki.

Film „Hannah Arendt: myślenie jest niebezpieczne” oparty jest o archiwalne zdjęcia, fragmenty dokumentalnych filmów i diagnozy polityczne Arendt. „Kiedy głęboki lęk przed przyszłością zestawimy z postacią żydowskiego migranta, powstaje sytuacja, w której Hitlerowi bardzo łatwo jest wkroczyć i powiedzieć: Migranci są w nędzy, niczego dobrego nie wnoszą, stanowią zagrożenie i stoją u naszych granic. Oto idealna recepta na faszyzm w stylu Hitlera”. Ale faszyzm czy nazizm Hitlera, to niejedyne formy totalitaryzmu, które diagnozowała i analizowała Arendt. W „Korzeniach totalitaryzmu” pisała wszak też o komunizmie. Czy jednak jest sens po klęsce III Rzeszy, po upadku Związku Radzieckiego zajmować się totalitaryzmem? „Totalitaryzm prawdopodobnie powróci, choć

może w innej formie, niż to co wydarzyło się w Niemczech w latach 30. XX wieku” – ostrzega badacz twórczości Arendt, Roger Berkowitz. Wiedług Arendt jedno jest wszystkim odmianom totalitaryzmu wspólne – „przekonanie, że to my mamy rację i są wrogowie, których trzeba odnaleźć i zniszczyć”.

Do lektury „Eichmanna w Jerozolimie” zachęcam. A nawet – bardzo zachęcam. Ale teraz znowu powróć do filmu „Myślenie jest niebezpieczne”. Najpierw do postawionej tam diagnozy Republiki Weimarskiej, jeszcze przed dojściem Adolfa Hitlera do władzy. „Między ludźmi z klasy robotniczej, nieszczęśliwymi, przygnębiłymi, często bezrobotnymi, a osobami ze środowisk artystycznych i seksualnie wyzwolonymi panowała niechęć. – W tym czasie z kraju do kraju wędrowały rzesze Romów, Żydów, Polaków. Po pierwszej wojnie (światowej) nagle wzrosła liczba ludzi bezdomnych, wyrwanych ze swojego kraju, srodowiska. Świat się zmienił – ko-

mentował Roger Berkowitz. W społeczeństwie masowym rosła rola propagandy. I to zupełnie nowej formy propagandy – „Adresatem (hitlerowskiej) propagandy nie był zadeklarowany nazista, lecz ludzie, którzy nie odróżniali faktów od fikcji. Najcenniejszą cnotą stała się lojalność wobec przywódcy, on zaś jako ostateczny talizman zapewniał zwycięstwo kłamstwa i fikcji nad prawdą i rzeczywistością”. I dalej – „Naziści zmieniali własną propagandę kłamstwa w rzeczywistość. Totalitaryzm zastępuje ludzi utalentowanych – szaleńcami, głupcami, bo brak inteligencji i zdolności tworzących stanowi gwarancję lojalności”.

I tak oto zapanowała III Rzesza. W Niemczech nadszedł czas palenia wykłębnych przez hitlerowców książek i znacznie dalej jeszcze idących represji dotyczących obywateli, którzy nie pasowali do realizacji hasła „Ein Volk, ein Reich, ein Führer”. I jeszcze coś. Hannah Arendt komentowała: „Moim problemem nie było to, co robili (wtedy) nasi wro-dowiska. Świat się zmienił – ko-

mentowała Roger Berkowitz. W społeczeństwie masowym rosła rola propagandy. I to zupełnie nowej formy propagandy – „Adresatem (hitlerowskiej) propagandy nie był zadeklarowany nazista, lecz ludzie, którzy nie odróżniali faktów od fikcji. Najcenniejszą cnotą stała się lojalność wobec przywódcy, on zaś jako ostateczny talizman zapewniał zwycięstwo kłamstwa i fikcji nad prawdą i rzeczywistością”. I dalej – „Naziści zmieniali własną propagandę kłamstwa w rzeczywistość. Totalitaryzm zastępuje ludzi utalentowanych – szaleńcami, głupcami, bo brak inteligencji i zdolności tworzących stanowi gwarancję lojalności”.

mentowała Roger Berkowitz. W społeczeństwie masowym rosła rola propagandy. I to zupełnie nowej formy propagandy – „Adresatem (hitlerowskiej) propagandy nie był zadeklarowany nazista, lecz ludzie, którzy nie odróżniali faktów od fikcji. Najcenniejszą cnotą stała się lojalność wobec przywódcy, on zaś jako ostateczny talizman zapewniał zwycięstwo kłamstwa i fikcji nad prawdą i rzeczywistością”. I dalej – „Naziści zmieniali własną propagandę kłamstwa w rzeczywistość. Totalitaryzm zastępuje ludzi utalentowanych – szaleńcami, głupcami, bo brak inteligencji i zdolności tworzących stanowi gwarancję lojalności”.

I tak oto zapanowała III Rzesza. W Niemczech nadszedł czas palenia wykłębnych przez hitlerowców książek i znacznie dalej jeszcze idących represji dotyczących obywateli, którzy nie pasowali do realizacji hasła „Ein Volk, ein Reich, ein Führer”. I jeszcze coś. Hannah Arendt komentowała: „Moim problemem nie było to, co robili (wtedy) nasi wro-dowiska. Świat się zmienił – ko-

REKLAMA

Znajdź nas na Facebooku

Znajdź nas na YouTube

Znajdź nas na X-ie

REKLAMA

Nowa Škoda Elroq a Enyaq RS

Wypróbuj je podczas jazd testowych

Przeżyj i poznaj nową energię elektryczną ŠKODA Elroq i Enyaq RS. Wypróbuj je podczas jazd testowych i przekonaj się, jak to jest. Zadzwoń do nas i umów się na jazdę testową.

Gdzie: Hutník Trinec

Kiedy: 16. 5. 2026

Od godziny 13:00

Twój autoryzowany sprzedawca samochodów Škoda:

KARIREAL a.s.
Frydek 272, 739 61 Trinec
Tel.: +420 568 956 113
karireal.skoda-auto.cz

GR-255

Gabi Drzewiecka zaprasza

Niedziela 17 maja, godz. 21.15

PIĄTEK 15 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Mody polskie. Wrocław **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 8. Portugalia **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Kresowe grody i rody **11.50** Przepis dnia (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** M jak miłość (s.) **14.00** Przegląd Piosenek Aktorskiej 2026 - Koncert Finałowy **15.00** Serwis Info **15.10** Wszystko przed nami (s.) **15.40** Turystyczna jazda (mag.) **16.00** Widzieć w ciemności **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Telexpress Extra **18.15** Góra polka smaku (mag.) **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Leon Barszczewski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.15** Na sygnale (s.) **22.15** Mazurska Noc Kabaretowa. Rejs miłości **23.15** Panorama **23.45** Matki, żony i kochanki (s.).

SOBOTA 16 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Kulturalni **7.15** Turystyczna jazda **7.30** Pytanie na śniadanie - pobudka **11.25** Podróż z historią. Zamek czy lepianka **11.55** Dlaczego krowa... Tygrysie czwororacki **12.05** Niewiarygodne przygody Marka Pigusa **12.30** Stawiam na Tolka Banana (s.) **13.10** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) **13.45** Na dobre i na złe (s.) **14.40** Na sygnale (s.) **15.40** Okrasa lamie przepisy. Zapomniany estragon **16.10** Tajemnice kulturowych seriali (s.) **17.00** Telexpress **17.25** Parada oszustów **15.00** Serwis Info **18.25** 52. KFPP Opole 2015. Muzyczna biografia - 90 lat Polskiego Radia (koncert) **19.20** KabareTOP Story **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.10** Zastaka szpiegów (s.) **21.00** Konkurs Piosenki Eurowizji - Wiedzi 2026 - finał.

NIEDZIELA 17 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.25** Makłowicz w podróży. Podróż 8. Portugalia **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę **13.00** Transmisja mszy świętej z kościoła św. Michała Archanioła w Rzeszowie **14.15** Pilka nożna. Betic I. Liga. Mecj Miedź Legnica - Ruch Chorzów **17.00** Telexpress **17.25** M jak miłość (s.) **18.15** Kabaretomania **19.10** Muzyczne NAI. Agnieszka Osiecka **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Komisarz Alex 22 (s.) **21.15** Gabi Drzewiecka zaprasza (talk-show) **22.10** Wszystko, co kocham (dramat) **23.45** Budka Suflera - największe przeboje (koncert).

PONIEDZIAŁEK 18 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Przysłań nad Bibli **7.00** Gwiazdorska kuchnia Ani 3 (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Polskie opowieści **11.50** Przepis dnia (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** Blondynka 3 (s.) **13.50** Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945 **14.10** Kulturalni (mag.) **15.00** Serwis Info **15.10** Kiedyś to było... **15.40** Hity i historie gwiazd. Grzegorz Ciechowski **16.00** Zaraz wracam 2 (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress

17.20 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Telexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.20** Myśliciele - sylwetki polskie. Jan Ludwik Popławski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Czas honoru. Powstanie (s.) **21.20** Stawka większa niż życie (s.) **22.20** Kombii na dobry wieczór **23.15** Panorama **23.45** Zderzenia. Schnepf z Nawrockim.

WTOREK 19 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Pożyteczni. pl **7.00** Rączka gotuje **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Opowieści z Greenpointu (s.) **11.50** Przepis dnia (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** Komisarz Alex 22 (s.) **13.05** Ranczo 2 (s.) **14.00** Kod bezpieczeństwa **14.30** Moda na język polski. Witkacy **15.00** Serwis Info **15.10** Fajna Polska **16.00** Zaraz wracam 2 (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Telexpress Extra **18.15** Oko na Wschód **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Benedykt Dybowski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Strażacy 2 (s.) **21.20** Ojciec Mateusz 2 (s.) **22.15** Ryszard Szurkowski - wysięg przez życie **23.15** Panorama **23.45** Sekielski wieczorową porą.

ŚRODA 20 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Przyrodnik na tropie (s.) **7.00** Okrasa lamie przepisy. Zapomniany estragon **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Polacy na ratunek Żydom **11.50** Przepis dnia (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** Strażacy 2 (s.) **13.05** Parada oszustów (s.) **13.50** Polacy światu. Benedykt Dybowski **14.00** Polskie serce Jerolimy **15.00** Serwis Info **15.10** Zakochaj się w Polsce. Pelplin (mag.) **15.35** Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych. Młynarz **16.00** Zaraz wracam 2 (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Telexpress Extra **18.15** Uwierzyliśmy w siebie. Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do ojczyzny **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Henryk Groppler **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Dom nad rozlewiskiem (s.) **22.15** Rozmowy (nie)wygodne. Katarzyna Groniec **23.00** Słowo daję. Piosnina **23.15** Panorama **23.45** Magazyn Ekspresu Reporterów.

CZWARTEK 21 MAJA

6.00 Panorama **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jedzenie ma znaczenie (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Stacja innowacja **11.50** Przepis dnia (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** Dom nad rozlewiskiem (s.) **13.50** Giganci nauki. Leonardo da Vinci i jego następcy (teleturniej) **14.15** Słowo daję. Piosnina (mag.) **15.00** Serwis Info **15.10** Tamte lata, tamte dni. Zygmunt Staszczuk (mag.) **15.40** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **16.10** Na festiwalowej scenie. Edyta Geppert **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Telexpress Extra **18.15** UNESCO. Skarby Polski. Hala Stulecia we Wrocławiu **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Henryk Bukowski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Ranczo 2 (s.) **21.20** Polonia 24 Tygodnik **22.25** Profilerka Jastrzę (s.) **23.15** Panorama **23.45** Lengsel znaczy tęsknota. ▲

Jubileusz zobowiązuje

Przygotowania do jubileuszowego XX Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych weszły w decydującą fazę. W lipcu wystąpią na Podkarpaciu 23 zespoły z siedmiu krajów i trzech kontynentów w tym: Australii, Czech, Kanady, Litwy, Niemiec, USA i Wielkiej Brytanii. Wydarzenie organizowane jest przez rzeszowski oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Województwo Podkarpackie przy współpracy z Miastem Rzeszów.

● Migawka z poprzedniej edycji. Fot. ARC

Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych odbywa się w Rzeszowie od 1969 roku. Jego historia nierozwalnie związana jest z Rzeszowskim Oddziałem „Wspólnota Polska” Domem Polonii pełniącym funkcję Biura Organizacyjnego oraz z Wojewódzkim Domem Kultury, w którym zrodziła się idea festiwalu polonijnych i który od początku uczestniczy w ich organizacji. Festiwal odbywa się co trzy lata (ostatnia, 19. edycja, wyjątkowo została opóźniona o rok z powodu pandemii COVID-19) i co roku przyciąga polonijną młodzież z najdalszych zakątków świata.

Wśród partnerów wspomagających organizację są: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie, Estrada Rzeszowska i Politechnika Rzeszowska. Dyrektorem festiwalu jest Piotr Kowalski, a dyrektorem artystycznym, reżyserem i głównym choreografem Janusz Chojek. Festiwal współfinansowany jest ze środków Senatu RP.

Co nas czeka?

Tradycyjny korowód ulicami Rzeszowa planowany jest 17 lipca. W kolejnych dniach 18-19 lipca zespoły wystąpią min. 20 razy m.in. w Rzeszowie, Stalowej Woli, Markowej, Iwonicy Zdroju, Lubaczowie, Trzcianie, Krośnie i Kolbuszowej. Koncert galowy, będący finałem festiwalu odbędzie się 20 lipca 2026 roku na Hali Podpromie.

Siła tradycji

Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie jest organizowany od 1969 r. zazwyczaj co trzy lata, w pierwszym wakacyjnym miesiącu. Jest jedną z największych tego typu imprez na świecie prezentujących polską kulturę. Choć mogłoby się wydawać, że wydarzenie z blisko 60-letnią historią wpada w sidła rutyny, rzeczywistość jest zupełnie inna. Każda edycja to nowa energia, która wynika się schematom.

Każdy festiwal to prawdziwa eksplozja emocji, tych dobrych emocji, które łączą nas jako Polaków. Każde z tych wydarzeń niesie w sobie niezwykłą świeżość. Specyfikę tego wydarzenia, jakim jest Światowy Festiwal Zespołów Polonijnych, można by opisywać

z wielu różnych perspektyw. – Z jednej strony ktoś może powiedzieć, że to jest działanie rutynowe. Działamy od prawie 60 lat i właściwie jest to pewna rutyna i powtarzalność, ale właśnie niezwykłość tego wydarzenia polega też na tym, że każdy festiwal to jest pewna eksplozja emocji, dobrych emocji, właśnie tego, co łączy nas jako Polaków i każde wydarzenie ma swoją taką niezwykłą świeżość, to nie ma nic wspólnego z rutyną. Natomiast jeśli chodzi o sprawy organizacyjne, mamy tutaj oczywiście już wypracowany pewien schemat – opowiada o Festiwalu prof. Aleksander Bobko, prezes Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Sztafeta pokoleń

Pomysł Festiwalu związany jest z pobytem w 1967 r. w Rzeszowie zespołu „Krakus” z Genk w Belgii, który przyjechał na zaproszenie zespołu folklorystycznego „Bandoska” z Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie. Wtedy to zrodził się pomysł realizacji cyklicznych spotkań polonijnych zespołów folklorystycznych i zaproszenia do udziału w nim większej liczby Polonusów. – Na ten festiwal przyjeżdżają już osoby, które kiedyś jako małe dzieci odwiedzały nas ze swoimi dziadkami i rodzicami, to pokazuje niezwykłą pokoleniowość tej jednej w Polsce tak trwałej imprezy polonijnej. To ogromna zasługa władz województwa i samorządów lokalnych, które tym żyją i chcą w tym uczestniczyć. Mimo dużych kosztów i odległości, Polonusi czują silną potrzebę obecności w Rzeszowie, bo zespoły folklorystyczne są często jedynymi tak zwartymi grupami podrzymującymi polskość w ich krajach zamieszkania. Jako organizatorów ogromnie nas

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

INFORMATOR

WSPOMNIENIA

Ci, których kochamy, nie umierają nigdy, bo miłość to nieśmiertelność.

Dnia 14 maja 2026 minęła 18. rocznica zgonu Kochanej Żony, Siostry, Matki, Babci, Teściowej, Cioci i Kuzynki

śp. ANNY BARON
z Bystrzycy

Prosimy, wspomnijcie naszą Ukochaną Hanię z miłością, szacunkiem oraz ciepłym uśmiechem.

GŁ-247

Kiedy słońce życia zachodzi, gwiazdy pamięci świecą.
Dnia 18 maja 2026 minie druga rocznica śmierci naszej Ukochanej

śp. MARTY KOPYTKOWEJ
z Lutyni Dolnej

Z wdzięcznością i miłością wspominają najbliżsi. Dziękujemy wszystkim za chwilę pamięci.

GŁ-259

Dnia 16 maja 2026 minie pierwsza rocznica, kiedy odszedł nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Wujek i Kolega

śp. JÓZEF ADAM ZICHLARZ
z Karwiny-Raju

Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością wspominają najbliżsi.

RK-029

na tradycyjne smażenie jajecznicy w czwartek 21 maja od godz. 16.00 w ogrodzie Gospódki pod Dębem. Prosimy zabrać z sobą 3 jajka oraz 50 koron.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na Dzień Rodziny w sobotę 23 maja od godz. 15.00 w ogrodzie Domu PZKO. W programie: przejażdżki kucykami, malowanie twarzy, dmuchany zamek, loteria. Słodki i słony poczęstunek, napoje dla dzieci i dorosłych. Wstęp wolne datki.

PTTS „BS” – 16 maja na rajd turystyczny Krajom drotarie, który organizuje Klub turystyki Wysoką nad Kysucą grupę „Beskidziców” poprowadzi i do udziału w rajdzie zaprasza Marta Fierla, tel. 773 759 997. Wyjeżdżamy pociągami pospiesznymi Kysucan do Czadcy (Karwina o 6.10, Cz. Cieszyn o 6.22, Trzyniec-Centrum o 6.33, Nawise o 6.41). Z Czadcy do stacji Turzovka (miejsce startu) o 7.07. Wszystkie informacje o trasach, wpisowym, biletach przejazdu znajdziesz na <https://www.ptts-beskidzslaski.cz/krajom-drotarie-25-rajd-turystyczny/>.

▲ 19 maja zapraszamy na trasę z Mostów k. Jabłonkowa-Szańców po nieznakowanej leśnej drodze na Medwedzia Skale, dalej szlakiem niebieskim na Wielki Połom. Zejście przez Skalkę do Mostów – 15 km lub przez Murzinkowy Wyrch do Łomnej Górnej-Saľajki 12,5 km. Dojazd: pociągami do Nawsia (Karwina o 7.01, Cz. Cieszyn o 7.18, Trzyniec-Centrum o 7.30), z Nawsia autobusem o 7.58 do Mostów-Szańce-Szkoła. Prowadzi i zaprasza Marian Sodzawiczny, tel. 736 149 297.

SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjną jajecznicę w sobotę 23 maja o godzinie 15.00 do ogrodu Domu Polskiego PZKO. Prosimy przynieść z sobą trzy jajka (na osobę) i pokrojonę słoninę, chleb i szczypiorek.

SKRZECZOŃ – Miejsce Kolo PZKO zaprasza w sobotę 16 maja o godz. 15.00 do Domu PZKO na Majówkę połączoną ze smażeniem jajecznicy, obchodami Dnia Dziecka i sportowymi rozgrywkami. W programie również

wstęp zespołu śpiewaczego „Kalina” z Łazisk.

TRZYNIEC – MK PZKO w Trzynie we współpracy z MK PZKO w Końskich - Osówce zapraszają wszystkich na Festyn Majowy, który odbędzie się w sobotę 16 maja o godz. 14.00 Na Osówce. W programie: przedszkolaki, zespół „Oldrychowice”, koncert zespołu Głazy, a wieczór zabawa taneczna z DJ Radimem. Prowadzi Ewa Troszk. Atrakcje dla dzieci, przejażdżki na konikach, loteria szczęścia oraz inne niespodzianki wraz z bogatym bufetem zapewniemy. Wstęp na festyn – wolne datki.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza 17 maja w godz. 12.00-19.00 na wystawę odpustową z okazji jubileuszu 150-lecia kaplicy św. Izydora w Wierzniowicach w Domu PZKO.

OFERTY

MALOWANIE I CZYSZCZENIE DACHÓW, betonowe dachówki, blaszane dachy, papy, płotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Balicki.

GŁ-123

ŚCINANIE DRZEW alpinistycznie. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-234

USUWANIE, frezowanie pni. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-234

KOSZENIE trawy. Tel. +48 513 702 642.

GŁ-235

SZUKAM PRACY w przeschoku na stanowisku asystenta pedagoga lub niarę. Tel. 736 520 453, e-mail: brigitta.gilova@seznam.cz.

GŁ-226

WYNAJEM MIESZKANIA w Czeskim Cieszynie „Na Rozwoju” 73 m², 3 + k. Tel. 724 038 523.

GŁ-193

PROFESJONALNE CZYSZCZENIE -MALOWANIE dachów i elewacji wszystkich rodzajów. Tel. 776 051 335, 608 544 982.

www.nater-strech.cz.

GŁ-132

NEKROLOGI

Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci bliskich.
ks. Jan Twardowski

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 maja 2026 roku zmarł w wieku 71 lat

śp. KAROL FILIPIEC
zamieszkały w Trzanowicach

Pożegnanie Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę 16 maja 2026 roku o godz. 14.00 w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gnojniku. W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-264

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 9 maja 2026 roku w wieku 72 lat, w następstwie nieszcześliwego wypadku, odszedł od nas na zawsze nasz Kochany Ojciec, Dziadek, Brat, Teść, Szwagier i Wujek

śp. inż. PIOTR SZTULA
długoletni prezes Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Darkowie

Pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się we wtorek 19 maja 2026 o godzinie 11.00 w kościele rzymskokatolickim w Karwinie-Frysztacie. Pogrążona w głębokim smutku rodzina.

GŁ-258

Z szczerem i głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o zgonie

inż. PIOTRA SZTULĘY

Wyrazy współczucia rodzinie i najbliższym składa zarząd MK PZKO w Karwinie-Frysztacie.

GŁ-245

Wyrazy głębokiego współczucia dla rodziny z powodu śmierci

PIOTRA SZTULĘY

prezesa MK PZKO w Darkowie składają chór „Lira” oraz zarząd Koła w Darkowie.

GŁ-251

Wyrazy głębokiego współczucia dla całej rodziny z powodu śmierci

PIOTRA SZTULĘY

prezesa MK PZKO w Karwinie-Darkowie składają ZG PZKO i redakcja „Zwrotu”.

GŁ-254

Wyrazy najgłębszego współczucia Halince i jej rodzinie z powodu odejścia naszego Kolegi

BOGDANA

składają koleżanki i koledzy z klasy gimnazjalnej rocznik 1958.

GŁ-257

Wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia dla Barbary Sobek z powodu śmierci

MAMY

składają grono pedagogiczne oraz Macierz Szkolna Przedszkola i Szkoły Podstawowej w Olchrychowicach.

GŁ-261

Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...
Ks. J. Twardowski

Składamy całej Rodzinie i wszystkim bliskim wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

śp. WANDY SZYMIK

Niech miłe wspomnienia pomogą przetrwać ten smutny czas i napęlią Was otuchą. Zarząd MK PZKO w Ligotce Kameralnej.

GŁ-263

Nie odchodzi ten, kto pozostaje w sercach bliskich...

Składamy wyrazy głębokiego współczucia Pani Dyrektor Grażynie Sikorze oraz całej Rodzinie z powodu zgonu

śp. WANDY SZYMIK

Grono Pedagogiczne oraz pracownicy Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. J. Kubisza w Gnojniku.

GŁ-262

PROGRAM TV

PIĄTEK 15 MAJA

TVP 1

5.55 Oko na świat **6.20** Akacyjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam 2 (s.) **8.45** Ranczo 3 (s.) **9.45** Komisarz Alex 3 (s.) **10.40** Ojciec Mateusz 11 (s.) **11.30** Okrasa łamie przepisy. Obiad w jednym kociołku **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy

12.55 Natura w Jedyńce. **Włochy – ostatnie dzikie zakątki. Śródziemnomorski step**

Seria dokumentalna pokazująca, jak zagrożone wilki, niedźwiedzie, sokoly i orły polują i wychowują swoje młode w wyjątkowym krajobrazie Włoch. Rozciąga się on od najwyższych gór Apeninów po suche kanoiny Południa, od słonawych lagun Wenecji i Sardynii po klify małych wysp i najlepiej zachowane lasy bukowe na świecie. Krajobrazy te zostały ukształtowane przez starożytne populacje ludzkie, ale dziś należą do zwierząt żyjących w tej dzicy.

14.00 Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Powrót (s.) **21.30** Se-kielski wieczorową porą **22.35** Żeby nie było śladów (dramat).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się (talk-show) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Operacja zdrowie (film). **12.15** Andrzej Wajda - Notatki. Krystyna Janda **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty 2 (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Kocham Cię, Polsko! (pr. rozr.) **22.20** Postaw na milion (teleturniej) **23.15** To jest grane (pr. muz.) **23.45** Gorąca linia (thriller USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje. Lublin **12.35** Kuchenne rewolucje. Przrzedel **13.40** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.00** 100 dni do matury (komedia) **22.20** Pełzająca śmierć (horror, Kanada/USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.30** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Must be the music (pr. rozr.) **23.15** Pitbull. Niebezpieczne kobiety.

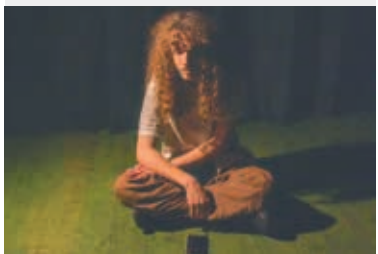
TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel na wybrzeżu (s.) **9.55** Bułeczki z rana **10.25** Chwila dla piosenki **10.35** Opowiadaj (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** W nowym świetle **14.20** Na tropie **14.45** Reamporterzy TVC **15.35** Uśmiechy Ivana Vyskočila **16.10** Łopatologicznie **17.05** Podróż po Tahiti **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Opowiadaj (s.) **21.05** Wsystko-party **22.00** Hercule Poirot (s.) **23.45** Inspektor Candice Renoir (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Galapagi - laboratorium ewolucji **9.20** Przygody nauki i techniki **9.55** Piękne kraje z lotu ptaka **10.50** Jak się fotografują Mości i Wysokości **11.50** Strategia rozmnażania w naturze **12.45** Historia odpadów **13.40** Znane i nieznane historie czeskich zamków **14.05** Tajemnice II wojny światowej **15.00** Gra wojenna **15.55** Żyjesz tylko 2x **16.20** Niniwa: zaginiony świat wiszących ogrodów

17.15 Wychowanie chłopców dla przyszłości

Jak wychować chłopców, by mogli odnieść sukces w szybko zmieniającym się świecie – nie gubiąc się przy tym? Chociaż społeczeństwo wciąż nie osiągnęło ideału równości kobiet i mężczyzn, stoi przed nowym wyzwaniem: rosnącą niepewnością młodych mężczyzn poszukujących swojego miejsca w zmieniającym się świecie...

17.45 Piękne kraje z lotu ptaka **18.40** Terapia (s.) **19.05** Cyber-tabu **19.10** Granica w sercu **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Cenny tup (film) **22.00** Wzór (film) **23.55** Juliusz Cezar (film) **1.50** Telewizyjny klub niesfujących.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Buldog z Podébrad (s.) **10.45** Dr House (s.) **11.40** Oto Oneplay **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamierzmy się żonami **16.55** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** To ty przynosisz pecha, kochanie (film) **22.40** November Man (film) **0.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **6.50** M.A.S.H. (s.) **9.00** Ognisty kurczak (s.) **10.20** Poplabi (s.) **11.45** Agenci NCIS (s.) **13.35** Show Jana Krausa **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **17.05** Szpital 24/7 **17.55** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Jifinę **22.35** Kochamy Czechy **0.20** Tak jest, szefie! **1.20** Policja w akcji.

SOBOTA 16 MAJA

TVP 1

5.50 Oko na świat **6.20** Balans bieli **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie (mag.) **8.20** Pełnosprawni (mag.) **8.55** Ranczo 3 (s.) **10.00** Komisarz Alex 4 (s.) **10.55** Ojciec Mateusz 11 (s.) **11.55** Gwiazdy w południe. Łowcy skałpów (western USA) **13.50** Alicja. To dopiero początek **14.15** Domowe patenty 2 (mag.) **14.25** Okrasa łamie przepisy (mag.) **15.00** Sanktuarium miłości 8 (reality show) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.35** Omnibus - szybcy i mądrzy (teleturniej) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.10** Komisarz Alex 25 (s.) **21.00** Konkurs Piosenki Eurowizji - Wiedeń 2026.

TVP 2

6.25 M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie - pobudka **11.25** Górna półka smaku (mag.) **12.10** W poszukiwaniu dobrego filmu **12.40** Kolekcja. Teresa Rudowicz **13.05** Panna młoda (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2026. Halina Mlynkova **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Słowo na niedzielę **19.00** Informacje kulturalne **19.25** Rodzinka.pl (s.) **20.30** Paryż może poczekać (komedia) **22.15** Kino relaks. Wykapany ojciec (komedia USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Pogromcy chaosu **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Na Wspólnej (s.) **13.20** Ciężarówka przez Malezję **14.25** Gremilny rozrabiają (horror komediowy) **16.40** Złoty kompas (film przygodowy) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Nietykalki (komediadramat) **22.15** 8 rzeczy, których nie wiecie o facetach (komedia romantyczna).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.20** Ewa gotuje (mag.) **11.50** Nasz nowy dom (reality show) **13.05** Kopciuszek (musical) **15.40** Shrek 2 (film anim. USA) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf. Kabaret na żywo.

22.00 Bad Boys. Ride or Die (komedia USA)

Kiedy kapitan Howard zostaje niesłusznie oskarżony o przestępstwa związane z narkotykami, Bad Boys przysięgają oczyścić jego imię. Ale gdy zbliżają się do odkrycia prawdy, Mike i Marcus sami zostają wrobleni. Ścigani przez policję, na celownika karteli. Ścigani przez każdy gang w mieście...

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babcie **6.25** Łopatologicznie **7.20** Różowa Anusia (bajka) **7.50** Eliza i jej rodzina (s.) **9.00** Uśmiechy Ivy Janżurowej **9.40** Gejzer **10.10** Nautilus (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **12.50** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** Berenika (bajka) **13.55** Leszy (bajka) **14.40** Śmierć na czarno (film) **16.15** Hercule Poirot (s.) **17.55** Trójka w ogrodzie **18.25** Chłopa-ki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Wsystko-party **21.00** Eurovision Song Contest 2026 **1.00** Losy gwiazd: Zuzana Navarowa.

TVC 2

6.00 Dziką rzesza **6.50** Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsey **7.40** Czas: wycieczka przez stulecia **8.40** Na rowerze po Czechach **8.50** Lotnicze katastrofy **9.35** Starożytne budowle **10.30** Orzeł przedeni - zew natury **11.25** Babel **11.55** Błękitna krew **12.50** Europa z lotu ptaka **13.40** Piłka nożna: Fortuna Liga 2025/2026: SK Slavia Praga - AC Sparta Praga (transmisja) **16.15** W nowym świetle **16.35** Sportowe legendy **16.50** Piłka nożna: Chance Liga Narodowa 2025/2026 (transmisja) **19.10** Żyjesz tylko 2x **19.35** Po Czechach **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Inwalida (film) **21.55** Wrogowie publiczni (film) **0.10** Szpieg (film).

NOVA

6.20 Przygody Berniego (s. anim.) **6.25** Karate owca (s. anim.) **6.40** Zig i Sharko (s. anim.) **7.00** Łodówka, opowiadaj! **7.50** Weekend **9.15** Nie bój się o mnie (s.) **10.30** Pościg: wydanie specjalne **11.55** Za pięć minut dwunasta **13.00** Ghost Town (film) **15.05** Moja super eks-dziewczyna (film) **17.05** Miss agent II: Uzbrojona i urocza (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Super-pościg

21.45 Sherlock Holmes: Gra cieni (film)

Kolejna odsłona przygód genialnego detektywa Sherlocka Holmesa (Robert Downey Jr.) i jego oddanego przyjaciela dra Johna Watsona (Jude Law). Tym razem bohaterowie prowadzą śledztwo, w którym wszystkie ślady prowadzą do równie wybitnego jak Holmes, lecz o wiele bardziej bezwzględne, profesora Jamesa Moriarty'ego (Jared Harris)...

0.20

Moja super eksdziewczyna (film). **PRIMA** **6.20** M.A.S.H. (s.) **7.50** Podróż z tatą **8.35** Autosalon.tv **9.40** Wilcze prawo (s.) **11.00** Wydział kryminalny (s.) **12.25** Asia Express (reality show) **14.25** To moja sprawa, szefie (film) **16.30** Lot Lizy do nieba (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Wilcze prawo (s.) **21.30** Wydział kryminalny (s.) **22.45** Wojna domowa (film) **0.45** Turbulencja (film).

NIEDZIELA 17 MAJA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Show na niedzielę **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Życie po „Sanatorium miłości” **8.50** Alternatywy 4 (s.) **9.55** Ojciec Mateusz 11 (s.) **10.55** Komisarz Alex 25 (s.) **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Nowe życie. Wiktorii **13.10** BBC w Jedyńce. Planeta zmian **14.25** Dom (s.) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Wojna zastępca. Ślęzak (s.) **21.25** Zakochana Jedyńka. Czy to przeznaczenie? (komedia USA) **23.15** Łowcy skałpów (western USA).

TVP 2

5.45 Barwy szczęścia (s.) **6.25** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Domowe patenty 2 (mag.) **11.25** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.)

12.00 Sanah na PGE Narodowym (koncert)

Sanah na PGE Narodowym to materiał filmowy zrealizowany podczas dwóch wieczorów koncertowych na PGE Narodowym w Warszawie, we wrześniu 2025 roku. Koncert jest przeglądem twórczości jednej z najpopularniejszych artystek młodego pokolenia prezentującym jej największe przeboje, a także utwory skomponowane do wierszy najwybitniejszych polskich poetów...

14.00 Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.10** Szansa na sukces. Opole 2026. Raz, Dwa, Trzy **16.15** Tak to leciało! (teleturniej) **17.15** Sandokan, książkę piratów (s.) **18.20** Pan Mama (s.) **18.55** Kocham Cię, Polsko! (pr. rozr.) **20.20** Postaw na milion (teleturniej) **21.20** Kwiatki polskie duże **22.25** Gwiazdy w akcji. Krew za krew (western USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Bez kompleksów (pr. rozr.) **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień **12.10** Bitwa o gości (reality show) **13.20** Monte Carlo (komedia przygodowa) **15.40** 100 dni do matury (komedia) **18.00** Kuchenne rewolucje **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.00** Teściowie 2 (komedia) **22.05** Mayday (komedia).

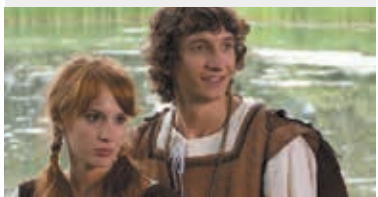
POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.50** Dawno, dawno temu w Idolu (film anim. USA) **12.05** Shrek 2 (film anim. USA) **14.00** Wall.E (film anim. USA) **16.15** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Państwo w państwie **20.00** Gierek (film biograficzny) **23.10** Wydział zabójstw, Hollywood (komedia USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Książę Pacyfiku (film) **8.00** Czy mi wybaczysz? (film) **8.20** Bułeczki z rana **8.45** Łopatologicznie **9.40** Kalendarium **9.55** Kamera na szlaku **10.25** Obiektyw **11.00** Grzechy dla widzów kryminalów (s.) **12.00** Niedzielną debatę **13.00** Wiadomości

13.05 Kłopoty wodnika Jakuba (bajka)

Wodnik Jakoubek musi wyprowadzić się z domu z powodu nierozsądnej decyzji księcia. Jego syn Tonda dowiaduje się o sprawie i postanawia zapobiec przeprowadzce. Co nie jest łatwym zadaniem dla zwykłego wiejskiego chłopaka...

14.05 Igła Słonecznej Pani (bajka) **14.45** Trzeci tata (film) **15.50** Jeśli kiedyś odejdę (film) **17.25** Karetka (s.) **18.25** Co umiały nasze babcie **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Sprawa dla malarza (film) **21.25** Výborná SHOW **22.10** Śmierć na czarno (film) **23.45** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **0.30** Gejzer.

TVC 2

6.00 Tajemnicza Agatha Christie **6.55** Rozwiązywanie tajemnic **7.50** Pearl Harbor: świat w ogniu **8.40** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.55** Poszukiwania utraconego czasu **9.15** Historie.cs **10.10** Ostoje władzy **11.05** Legendarne bitwy i oblężenia **12.00** Nie poddaję się **12.30** Magazyn chrześcijański **12.55** Magazyn religijny **13.25** Na pływalni z Radovanem Lipusem **13.50** Anakonda - koniec mitu? **14.20** Starożytne budowle **15.15** Błękitna krew **16.10** Złotą żabą do Mongolii **16.35** Historie budowli **16.50** Piłka ręczna: baraż o MŚ meczem 2027: Francja - Czechy (transmisja) **18.40** Podróż po Paryżu **19.10** Sportowe legendy

19.20 Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Prawdziwa historia Jesse Jamesa (film) **21.35** Cincinnatti Kid (film) **23.15** Historia błękitnej pigułki **0.45** Pojedynek tytanów.

NOVA

6.20 Przygody Berniego (s. anim.) **6.30** Karate owca (s. anim.) **6.40** Zig i Sharko (s. anim.) **6.50** Odnaka Wysočina (s.) **8.15** Złoty łabędź (s.) **9.35** My, właściciele domków letniskowych **10.45** Łodówka, opowiadaj **11.35** Córka prezydenta **13.15** Obudź się wczoraj (film) **16.40** Święto przebieśnięgo (film) **18.05** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zorza poranna (s.) **21.30** Policja kryminalna Anděl (s.) **22.40** Odlamki **23.15** Zaginiona dziewczyna (film) **2.20** Super-pościg.

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) **8.50** Prima Czechy **9.20** Prima świat **9.55** Cudowna Azja **11.00** Partia Terezy Tománkové **12.00** Poradnik domowy **12.55** Poradnik Peppy Libického **14.00** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.40** Poradnik Ládi Hruški **15.35** Jak zbudować marzenie - wydanie specjalne **16.40** Tutaj my pilnujemy (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Asia Express (reality show) **22.05** Robocop II (film) **0.25** W imię króla II (film).

PONIEDZIAŁEK 18 MAJA

TVP 1

6.00 Sprawdzamy **6.20** Akacyjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam 2 (s.) **9.00** Ranczo 3 (s.) **10.00** Komisarz Alex 4 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 11 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** BBC w Jedyńce. Planeta zmian **14.00** Złoty chłopak (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.20** Zaraz wracam 2 (s.) **18.55** Akacyjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.30 Teatr Telewizji. **Moralność pani Dulskiej**

POSTSCRIPTUM

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. antonim sytości

2. wieś w gminie Gietrzwałd

3. achteł, dawna jednostka miary lub potocznie uczeń ósmej klasy

4. tama, wał po angielsku.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ŁAJSY

1

2

3

4

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

• Na nasze zaproszenie na wycieczkę do Suchej Górnjej odpowiedział Eugen Dubiel, którego współczesne ujęcie publikujemy obok. Archiwalna fotografia przedstawia remizę strażacką wybudowaną w latach 1935-1936 przez Polaków z Ochotniczej Straży Pożarnej i pochodzi ze zbiorów Władysława Owczarzego. Dziękujemy za współpracę.

...tak jest

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 27 maja 2026 r. Nagrodę z 24 kwietnia otrzymuje **Andrzej Bartulec z Orłowej-Lutyni**. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 24 kwietnia: PROSIMY O KONKRETY Rozwiązanie minikwadratu magicznego z 24 kwietnia: GRAM, RUMBA, ABDON, MANN

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie.

POZIOMO:

1. część linii prostej lub cząstka telewizyjnego tasiemca

2. słone i bezodpływowe jezioro w Australii lub oryginalna nazwa filmu reżysera Miloša Formana

3. członek społeczeństwa, mieszkaniec kraju lub... G.C – polski

zespół muzyczny stworzony przez Grzegorza Ciechowskiego.

4. prawy dopływ Wołgi lub w sieci rybackiej

5. tajny numer karty do bankomatu, telefonu komórkowego

6. kontrola finansowa przeprowadzana w przedsiębiorstwie przez wyspecjalizowaną firmę

7. miasto w południowej Tanzanii

8. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**

9. bardzo niewyraźna, trudna do zrozumienia, pozbawiona sensu mowa

10. część monitora lub telewizora

11. gatunek rośliny z rodziny pierwiosnkowatych lub niewielki klucz

12. wariant żeński od męskiego imienia Wiktor

13. plemię Indian Ameryki Północnej

14. elektryczny albo wybuchowy.

PIONOWO:

AMELIA, ANSZAN, BAJKAŁ, BANDAŻ, BARACK, BASKAK,

CHATKI, DAKOTA, EDMUND, GENTRY, IBERIA, KONWÓJ, NEPTUN, OSOBNO, PAPIEŻ, SKRZAT, SZTORM, TENGIZ, TYGIEL, YUNNAN.

Wyrazy trudne lub mniej znane:

ARIKARA, IRINGA, OKA

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

GŁOS
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŠKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK CR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS